І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 168. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 15-го ВЕРЕСНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 15, 1967 No. 168. VOL. LXXIV.

— ОСТАННІ ВІСТІ —

Четвер, 14 вересня, 1967

В АМЕРИЦІ

СІМ ЕКОНОМІСТІВ РЕКОМЕНДУЮТЬ збільшити прибутковий податок, і тільки один, восьмий, заявився проти цього. Цих вісім економістів, колишніх економічних дорадників президентів Трумана, Айзенгавера, Кеннеді і Джансона, зізнавали в Палатній Комісії Способів і Засобів. Сім із них твердили, що Конґрес повинен схвалити урядовий проєкт збільшити прибутковий податок, хоч економіка ЗДА має ще деякі м'які місця. Всі вони домагаються збільшити податки не пізніше, як із днем 1-го січня 1968-го року. Але голова Палатної Комісії конґресмен Вілбур Д. Міллс заявив, що він сам і більшість членів ним очолюваної Комісії є проти того, щоб тепер збільшувати податки.

УРЯД ПЛЯНУЄ В НАЙБЛИЖЧОМУ РОЦІ збудувати не 35.000 мешканевих одиниць із низьким комірним, а 70.000. Про це звітував секретар мешканевих і міських справ Роберт С. Вівер президентові Джансонові. Місцеві мешканеві уряди вже поінформовані про цей плян і мають предложити впродовж місяця проєкт мешкань в окремих містах. Ці дешеві мешкання мали б бути збудовані або відновлені впродовж дев'ятьох місяців. Цей проєкт має першенство перед іншими, тому він напевно буде здійснений до призначеного реченця. Дешеві мешкання доступні для родин, які мають найбільший прибуток $4.000 річно. Чинш за ці мешкання виносить від 40 до 70 дол. місячно.

СЕНАТОР ДІРКСЕН ПЕРЕДБАЧАЄ, що цього року члени Конґресу будуть споживати традиційний обід в День Подяки у Вашинґтоні, бо Палата Репрезентантів і Сенат закінчать працю аж 15-го грудня. Члени Конґресу мусітимуть і різдвяні покупки в більшості полагоджувати у Вашинґтоні. Сенатор Еверетт МекКінлі Дірксен — це провідник республіканської меншости в Сенаті. Конґрес має полагодити цього року численні законопроєкти: збільшення пенсій соціяльного забезпечення, видатки на поборювання вбогости, збільшення поштових оплат, мешканева проблема, законопроєкт про поборювання злочинів і охорона громадянських прав та інші.

НЮЙОРКСЬКИЙ ПОСАДНИК ДЖАН ЛІНДСЕЙ, зізнаючи в Сенатській Фінансовій Комісії, домагався, щоб Конґрес не зменшував федеральної допомоги на добродійні цілі і на медичну програму, бо це мало б злий вплив на міське населення, яке тепер переживає кризу у великих містах. Під час зізнань посадник Ліндсей закликав приватних бизнесменів збільшити свої зусилля в тому напрямі, щоб створити нові варстати праці для тих, що що її не мають. Ліндсей твердить, що це „приватний сектор добився такого високого життєвого стандарту в цій країні", і цей сам сектор повинен допомогти розв'язати міську проблему в ЗДА.

У СВІТІ

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ШАРЛЬ ДЕ ҐОЛЛЬ ВЕРНУВСЯ вже до Парижу з своєї одностижневої візити у Польщі. В остаточному офіційному польсько-французькому комунікаті говориться лише про потребу скріплення існуючих економічних, культурних, промислових, торговельних, наукових і технічних взаємин між Польщею і Францією, але промовчується справу польсько-німецького кордону та безпеки Европи. Пропущення згадки про ці дві головні справи, що були предметами промов де Ґолля в Польщі, вважається за найкращий доказ, що з політичного погляду подорож де Ґолля до Польщі була невдачною.

МІЖ АПОСТОЛЬСЬКОЮ СТОЛИЦЕЮ І ЧЕХОСЛОВАЧЧИНОЮ ВІДНОВЛЯТЬСЯ в жовтні ц. р. переговори про Католицьку Церкву в ЧСР, перервані в червні ц. р. Найбільша розбіжність становищ стосується обсадження парохій та єпархіяльних єпископських становищ: чеський комуністичний уряд противиться становищу Ватикану, що це справа, яка не стосується світської влади. Чеські комуністи переслідували й в'язнили католицьких духовників, включно з кардиналом Йосифом Бераном, якого звільнили тільки під умовою, що він виїде до Риму й більше не вернеться.

У СТОЛИЦІ ПІВДЕННОГО В'ЄТНАМУ САЙҐОНІ ЗАСТРАЙКУВАЛИ кількасот студентів університету на знак протесту проти зловживань в останніх виборах. Однак вони вернулися до університетських заль, коли дізналися, що 2 жовтня ц. р. конституційна асамблея проголосить вислід обслідування скарг сімох невдачних цивільних кандидатів на президента. Два інші кандидати не внесли скарги. Вони, мабуть, приймуть запропоновані їм становища в новому уряді.

НОВИЙ ГОЛОВА КОНСЕРВАТИВНОЇ ПАРТІЇ В БРИТАНІЇ АНТОНІ БАРБЕР НЕ ВИКЛЮЧАЄ, що вибори в Британії можуть відбутися швидше, як у 1971 році. Він заявив, що парляментарні вибори можуть бути приспішені, якщо частина послів урядової Партії Праці, які не погоджуються з політикою уряду Гарольда Вілсона, виявлятимуть гостріше свою опозицію. Найбільше невдоволення в рядах англійських соціялістів породжує безробіття, яке досягло небувалої там цифри 600.000 осіб.

СПЕЦІЯЛЬНА КОМІСІЯ ЕВРОПЕЙСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СПІЛЬНОТИ РОЗГЛЯНУЛА просьбу Британії прийняти її до тієї могутньої економічної організації та пред'явить своє звідомлення раді міністрів членських держав ЕЕС, чи пак Спільного Господарського Ринку. Належать туди Франція, Західня Німеччина, Італія, Бельгія, Голляндія і Люксембурґ. 5 членських держав ЕЕС є за те, щоб розпочати формальні переговори з британським урядом, але не відомо, чи не спротивиться французький президент де Ґолль, який раз уже заклав був своє „вето" проти прийняття Британії.

ІРАК ТАКОЖ СКАСУВАВ „ЕМБАРҐО" на експорт нафти до ЗДА, Британії й Західньої Німеччини, згідно з рішенням арабської конференції „на вершинах" у Хартумі, що кожна арабська держава, продукуюча нафту, має сама вирішити цю справу. Однак комуністичні араби в Іраку невдоволені цим рішенням та домагаються відновлення війни проти Ізраїлю. Шість міністрів зреклися своїх портфелів, але президент Абдель Рахман Аріф переконав їх, щоб відкликали свої резиґнації. Не відомо, чи „соціялістична" Сирія перепустить через свою територію іракську нафту призначену для Заходу.

В СТОЛИЦІ ІНДІЇ НЮ ДЕЛІ ПІДПИСАНО договір з ЗДА, за якими ЗДА зобов'язались доставити Індії додатково 1,000.000 тонн зерна наприкінці цього року. Таким чином американська харчова допомога Індії зросте в цьому році до 6.100.000 тонн.

КОРОЛЬ ГРЕЦІЇ У БІЛОМУ ДОМІ

26-річний грецький король Константин відбув два дні тому у Білому Домі двогодинну нараду з президентом Л. Б. Джансоном, який приймав його обідом з участю кількох членів Уряду. Король Константин прибув неофіційно, тому він і Президент були у звичайних одягах.

Сенат схвалив на оборону $70 більйонів

Вашинґтон. — 13-го вересня Сенат закінчив працю над бюджетом Департаменту Оборони і схвалив на оборону країни рекордово високу суму 70-ох більйонів дол. Цей бюджет схвалено більшістю 74-ох до 3-ох голосів, а поправку Палати Репрезентантів про заборону будувати кораблі у Великій Британії Сенат прийняв більшістю 49-ох до 29-ох голосів. Цю поправку підтримував в Палаті конґресмен республіканець із Висконсін Джон В. Бирнс, у виборчій окрузі якого будується кораблі. Схвалення цієї поправки спричинило великі труднощі Урядові, який плянував замовити у Великій Британії кораблів на суму 60,700,000 дол. Велика Британія має купувати у ЗДА літаки і військове влаштування, і то за більйони доларів. Між літаками мали бути бомбовики - нищильники $-111 А. Деякі сенатори гостро критикували ухвалу Палати Репрезентантів про заборону будувати кораблі у Великій Британії, але Сенат прийняв поправку Палати поважною більшістю. Уряд поробив замовлення з Англією, не інформувавши про це Сенат, і тому більшість сенаторів голосувала за поправку Палати Репрезентантів.

За три тижні Ромні рішиться в справі кандидатури

Вашинґтон. — Найближчі приятелі мишиґенського губернатора, республіканця Джорджа Ромні повідомили, що за три тижні він вирішить справу своєї кандидатури на президента в 1968-му році. Ромні вже від довшого часу діє так, що його вважають за того, який старатиметься про номінацію на кандидата на президента, але досі він заявляв, що не є кандидатом. Тепер його приятелі зуміли його переконати в тому, що він повинен вже тепер рішитися на кандидатуру, бо тоді легше йому буде критикувати свого майбутнього демократичного противника — президента Джансона. Між тими, які намовляли Ромні до вчаснішого рішення в справі кандидатури, були нюйоркський губернатор Рокфеллер і пенсильвенійський сенатор Гю Скотт. Сам Рокефеллер заявив, що він перейшов зворотній психологічний пункт у своєму житті, і тепер зовсім не цікавиться республіканською номінацією в 1968 році, це значить, що він сам не має кандидатських амбіцій. Рокефеллер сказав: „Щось станеться в житті, і ви втрачаєте амбіцію, бо маєте почуття, що вже сповнилося". Свій перевибір на губернатора в 1966-му році він уважає „кульмінаційним пунктом" своїх політичних бажань.

Ніксон твердить, що послабшав провід ЗДА в світі за президентури Джансона

Ню Йорк. — Колишній віце - президент Ричард М. Ніксон, промовляючи на прийнятті Крайової Ради Індустріяльної Конференції в готелі Валдорф-Асторія, твердив, що президент Джансон дозволив на те, що послабшав провід ЗДА з світі в останніх роках. На думку Ніксона рідко коли „так не довіряють цілим якоїсь державі, і такі безцільні є її зусилля", щоб мати успіх в світі. Ніксон закликав до динамічної допомоги закордонним країнам, основаної на поширених приватних підприємствах за кордонами цієї країни. Колишній віце-президент промовляв до 1,000 виконних директорів великих корпорацій. Він сказав: „В тому часі, коли тисяча нас споживатиме цей обід, тисяча інших помре з голоду в незаможних державах". Ніксон промовляв після промови головного директора Харчової Рільничої Організації при Об'єднаних Націях д-ра Б. Р. Сена, який говорив про те, що в численних африканських і південноамериканських державах та в Азії буде голод, коли не удасться збільшити рільничу продукцію в найближчому часі.

Люба Лапичак репрезентує „Свободу" на поштовому форумі у Вашинґтоні

Вашинґтон. — У четвер, 14-го вересня, тут почався Крайовий Поштовий Форум, що його гаслом є: „Суперлятивна поштова обслуга — як, чому і коли". У форумі беруть участь також репрезентанти найбільш зацікавлених в добрій поштовій обслузі установ і підприємств з цілої Америки, рекомендованих місцевими поштовими урядами. Поштмайстер Вільям В. Геффермен з Джерзі Сиґі в місцеву делеґацію на цей форум включив щоденник „Джерзі Джорнал" і „Свободу" разом із десятком інших установ. „Свободу" репрезентує на тому форумі керівничка її адміністрації пані Люба Лапичак, яка братиме участь у одному з панелів.

Генеральний секретар ОН У Тант полетів на „вершинну" конференцію до Африки

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант відлетів у середу 13 вересня ц. р. до столиці Конґа Кіншаси, де відбувається панафриканська конференція „на вершинах". У тій конференції, як уже повідомлялось, бере участь 37 африканських держав при неприявності тільки одної Маляві. Зібрані африканські монархи, президенти і прем'єри пішли назустріч бажанню конґолійського президента Мобуту й проголосили своєрідний ультиматум командантові збунтованого з'єднання білих військових наємників в провінції Катанґа полковникові Жанові Шрамме, щоб або він виїде з Конґа з усіма своїми білими вояками, яких є всього 187 професійних вояковиків, або всі африканські держави допоможуть конґолійському державному війську знищити ту збунтовану формацію. Трудність розв'язання цієї справи у тому, що до тієї ґорстки білих наємних вояків нещодавно приєдналося коло півтори тисячі чорних і під проводом білих старшин те з'єднання стало такою силою, яка розбила вислане проти нього державне військо і поважно погрожує режимові Мобуту.

На індійсько-китайському кордоні повторилась стрілянина

Ню Делі. — У вівторок 12 вересня ц. р. повторилась стрілянина на кордоні індійського протекторату Сіккіму і анектованого Комуністичним Китаєм Тибету. Між попереднім і цим новим артилерійським і скорострільним двобоєм минуло 12 годин. Стрілянина з ближче докладно неподаними людськими жертвами відбувається біля просмику Нату Ля в Гімалайських горах на висоті 14.000 стіп. Хоч індійська нота протесту й індійська преса стараються радше помешувати значення тих стрілянин, вважаючи їх за „випадкові інциденти", проте не відомо, чи вони не були пляново спровоковані Пейпінґом, як зачинка для якоїсь поважнішої воєнної і політичної кампанії проти Індії. Покищо індійська преса твердить, що по тибетсько - китайському боці не помічено рухів більших військ. На індійську пропозицію, щоб індійські й китайські старшини стрінулися на тому кордоні й практично обмиркували, як загарантувати спокій, китайці ще не відповіли.

У Шанхаї китайці захопили будинок британського консуляту

Гонк Конґ. — Комуно-китайські власті офіційно перейняли будинок британського консуляту, при чому — за повідомленням місцевої радіостанції — „конфіскацію" того будинку переведено за декретом шанхайського міського „Революційного Комітету". Загарбання того будинку власности британської держави, відбулось із церемонією вивішення комуно-китайського прапора на щоглі будинку. Будинок стояв зачинений і без ужитку від травня цього року, коли-то китайські комуністичні власті видалили з Китаю тамошнього британського консуля Пітера Ювітта, який з дружиною, троїма дітьми і урядовцем з британської дипломатичної місії в Пейпінґу Раймондом Вітні виїхав — серед наруг і побоїв збоку китайської юрби — до Гонґ Конґу. Все улаштування консуляту було здемольоване китайськими демонстрантами, що їх нацькувала проти британців плянова комуністична пропаганда. З нагоди захоплення будинку британського консуляту різні китайські „достойники" виголосили промови про те, що той будинок збудовано „кров'ю і потом" китайських робітників, що треба прогнати британських і всіх інших імперіялістів — і т. п. пропаґандивні нісенітниці. Британський уряд все ж не зривав з Комуністичним Китаєм дипломатичних зв'язків, хоч його дипломатичне представництво у Пейпінґу, прогнане із здемольованого та частинно спаленого будинку, не має ніяких можливостей будь-якої діяльности.

● **У чеській Празі** люди найкраще з усіх комуністичних столиць одягаються і харчуються — стверджують американські кореспонденти. Чехи, поруч із поляками, найбільше тепер відважуються у приватних розмовах критикувати комуністичний провід. Але теплер там лякаються, що компартія прикоротить опозицію інтелектуалів, що вимагають більшої свободи слова.

Папа Павло VI буде оперований

Рим. — Офіційний бюлетень про здоров'я Папи Павла VI згадує про можливість його операції, але римська преса, покликуючись на інформації від авторитетних ватиканських чинників, інформує, що Папа буде оперований вже в найближчих тижнях. Яких 10 днів тому Папа відчув болі, які виявились наслідком запалення сечового проводу Первісна підозра, що це запалення жовчевого мішочка чи легкезапалення нирок виявилась неправильною. Папу оперуватимуть на згрубіння простати, яке звужує сечевий провід. Оперуватиме Папу професор Пієтро Вальдоні в асисті ще 4-ох інших найкращих італійських урологів і дерматологів. Операція відбудеться в операційній залі на 3-му поверсі Ватиканського палацу, що її заінстальовано під час недуги Папи Пія XII. Папа намагався безперервно виконувати свої щоденні обов'язки, але під натиском лікарів відкликав усі авдієнції. В неділю недавно він появився у вікні своєї кімнати й виголосив до зібраних на площі Петра людей коротку промову, але його голос звучав вже дуже слабо. Лікарі запевняють, що операція не важка і перейде гладко, але виключають, щоб Папа міг цілком вернутись до здоров'я до 29 вересня ц. р., коли зберається перший Єпископський Синод, який матиме дорадчі функції, складаючись однаково з вибраних і спархіяльних владик, як і призначених Папою.

Папа Павло VI поважно хворий. Він матиме 26 вересня цього року 70 років.

ПОЛАГОДЖЕНО НЕПОРОЗУМІННЯ У ВІДДІЛІ УККА У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія, Па. — Непорозуміння в місцевому Відділі Українського Конґресового Комітету, одному із найбільших та найактивніших, що його на останньому Конґресі УККА відзначено за прикладну активність і найкращі успіхи в організації у збірці пожертв до Народного Фонду УККА, остаточно полагоджено. Непорозуміння, які виникли під час вибору нової Управи Відділу на загальних зборах в лютому цього року, мали свої причини, але відбулися на тлі тих самих суперечностей, що виникли в нашій громаді на останньому Конґресі УККА. Можна очікувати, що компромісове полагодження непорозумінь у Відділі УККА у Філядельфії матиме дальший добрий вплив і на остаточне завершення консолідаційних заходів у Централі УККА. Спосіб полагодження непорозумінь у Відділі УККА у Філядельфії з'ясований в окремому Комунікаті, який і друкуємо:

КОМУНІКАТ

У висліді заходів Екзекутиви УККА відбулось у Філядельфії в дні 13 вересня 1967 р. чергове засідання членів Комісії для полагодження непорозумінь у місцевому Відділі УККА в особах д-ра Ярослав Падоха і д-ра Степана Вороха з Головою Відділу УККА д-ром Богданом Т. Гнатюком, д-ром Іваном Скальчуком, д-ром Юрієм Мачуком і секретарем Екзекутиви УККА ред. Ігнатом Білинським, у висліді якого полагоджено непорозуміння щодо складу керівних органів Відділу, уз-

(Закінчення на стор. 5-ій)

Українці взяли участь у Конгресі Славістів у Зальцбурзі

Зальцбурґ, Австрія. — Під патронатом австрійського державного канцлера д-ра Й. Клявса відбувся в тутешньому університеті в днях 1-7-го вересня другий Міжнародний Конґрес Славістів присвячений справам християнізації слов'ян і передхристиянської культури. В Конґресі взяли участь понад 300 вчених із 25 країн; тому, що зголошені представники України не приїхали з Києва, українську славістику заступали вчені з зах. Европи й Америки. Доповіді на конґресі виголосили проф. Д. Чижевський із Гайдельберґу й проф. Яр. Рудницький з Вінніпеґу. Крім них на конґресі були д-р Лев Біляс із Гамбурґу, о. В. Дашковський із Зальцбурґу та інші.

Молодожанин виставляє у Вінніпеґу

Вінніпеґ. — Велика канадійська департаментова крамниця Ітон (щось, як нюйоркська Мейсі) у своїй мистецькій галерії влаштувала одноособову окрему виставку картин і рисунків Леоніда Молодожанина-Мола. Як заявив директор тієї галерії, „ми б радо підтримували мистців, які мають канадійські мотиви, але таких обмаль". Власне, картини Л. Молодожанина, крім мотивів італійських і французьких, мають переважно канадійську тематику, найбільше між ними красвидів з озерних околиць Вінніпеґу. Наш мистець майстерно і соковитими фарбами передає настрій красвиду, особливо різні ефекти води і відбитих у ній скель, дерев та хмар. Не диво, що виставка знайшла в глядачів широкий відгук і вже в першому дні виставки закуплено десяток картин, виконаних олією і пастелею.

На виставці понад 50 експонатів. З нагоди цієї виставки появилися у вінніпеських щоденниках цілосторінкові оголошення, в яких Ітон вітає „великого канадійського мистця українського роду". Як довідуємося, місцевий музей уже давно має в пляні ретроспективну виставку скульптури нашого мистця, яку він готує на наступний рік.

Маруся Бек візьме участь у відзначуванні 15-річчя Українського Образотворчого Осередку у Філядельфії

Філядельфія. — Маруся Бек — президентка Міської Ради міста Дітройту і видатна американсько - українська діячка прийняла запрошення ювілейного Комітету взяти участь у відзначенні 15-річчя праці Українського образотворчого Осередку у Філядельфії. Дня 28 жовтня ц. р. вона прибуде з Дітройту до Філядельфії і буде почесною гостею на бенкеті і балю мистців, що відбудеться з цієї нагоди в готелі Бенджимен Френклін з нагоди згаданого 15-річчя. Справа відзначування цієї ювілейної дати й участи Марусі Бек на бенкеті та на балі мистців була обговорювана в суботу 9 вересня ц. р. на засіданні комітету, яке відбулося в Домі Мистецької Студії. Маруся Бек, ця не байдужа до своєї обов'язки, живо цікавиться українським мистецтвом і підтримує організаційні почини українських мистців, як також бере участь в українських мистецьких імпрезах. В 1960 році вона була організатором і патронкою фестивалю українського інструментальної і вокальної музики, який відбувався в Дітройті

Прохають створити відділ арабістики і славістичний відділ в Київському університеті

Київ. — У „Літературній Україні" з 1-го вересня надруковано розповідь декана факультету чужих мов при Київському університеті — про філологічний факультет. У ній сказано, що „до приймальної комісії надійшло понад тисячу заяв . . . але вибирати одного кращого з трьох легше, ніж з десяти". . . Мистців прийняли на факультет „с полігонт з Молдавії Ілля Мазур — хлопець, який самотужки вивчив понад десять мов. Чимало мов, серед них — кілька древніх, знає і син тракториста з Вінниччини Анатолій Зубар. У списках прийнятих до університету — Йосип Фелас, ентузіяст-етнограф . . . Хоч собі ми не маємо на факультеті славістичного відділення, беремо собі за обов'язок дбати про спеціялістів з польської, болгарської, чеської, сербо-хорватської, а також румунської та новогрецької філології. Думається, що у зв'язку з сучасною потребою вище названих Міністерство вищої та спеціяльної середньої освіти УССР нам подбати про відкриття на нашому факультеті відділення арабістики. А навчання ми могли б розпочати вже з 1 жовтня".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid ot the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Страйк учителів

Радісна метушня і схвилювання, прикметні для початку кожного нового шкільного року, цього року обернулися в школах багатьох американських міст у хаос і глибоку стурбованість. У Ню Йорку застрайкували 50.000 учителів, що навчають 1.037.340 учнів, — у Дітройті 300.000 учнів знайшли зачиненими двері шкіл, позбавлених учителів, які страйкують, ще коло 100.000 учнів не змогли сісти за шкільні лавки в інших містах стейту Мишиґен, і те саме повторилось в різних школах від Флориди почавши по американський Захід включно. В багатьох випадках, як ось у Ню Йорку, суд, зарахувавши школи до категорії міських установ прилюдної конечности, вирішив, що вчителі не мають права страйкувати. Спілка вчителів знехтувала цю постанову, і тепер міське управління старається добитися осуду провідників тієї спілки за образу суду. Нюйоркське шкільне управління формально відкрило всі школи, запросивши добровільців з-посеред педагогів, духовників і батьків, щоб сяк-так заступили вчителів, і повело „тверду" тактику супроти страйкарів. В інших містах, наприклад у Дітройті, не відкрито взагалі шкіл, і зі страйкуючими вчителями ведуться затяжні переговори.

Цей страйк має різноманітні й складні аспекти. В його основі, очевидно, матеріяльні умовини: хоч пересічна найнижча платня вчителів вагається коло 6.000 дол. річно, вона таки нижча за платню кваліфікованих фізичних робітників і державних та приватних службовців з високою освітою. Крім того, праця вчителів у переповнених шкільних клясах із розгуканими, нездисциплінованими школярями — дійсно важка й виснажлива. І тому самі вчителі домагаються не тільки підвищення платень, але й зміни навчально - виховної системи з уділенням їм, наприклад, права карати, з виключенням із школи включно, учнів за яскраве занедбання в науці та жалюгідну поведінку.

Однак водночас годі порівнювати право вчителів на страйк із таким же правом 160.000 робітників, які страйкують тепер у фабриці Форда. Страйкуючі автомобільні робітники мають діло з власниками - продуцентами і продукцією машин, — вчителі шкодять інтересам батьків і їх дітей, які не є машинами. Більшість вчителів самі розуміють конфлікт між їх моральними обов'язками та слушними матеріяльними потребами. Бо ось на кругло 50.000 членів нюйоркської спілки тільки 12.333 голосували „за" страйк, 2.423 висловились „проти", а 35.000 воліли взагалі не прийти на те віче. Вони напевне є однаково нещасливими, як і батьки дітей, що мусять сидіти вдома. Тому з кожним днем такого ненормального страйку ускладнюється також широка проблема шкільництва в Америці.

А де держава?..

Що означає назва „УССР"? Якщо йти за совєтськими визначеннями, то „УССР" — це „робітничо - колгоспна держава українського народу" або „суверенна соціялістична держава", або ж „рівноправна соціялістична республіка" і навіть „здійснення одвічних прагнень українського народу".

Завелика тема аналізувати проблему державности бездержавної України в короткій статті. Нагадаємо, що і наймолодші та найменші держави типу Ґани чи Кенії мають свої армії, їхню рідну мову ніхто не переслідує, вони мають власну валюту, свої поштові значки, національні прапори та гимни, консуляти і представництва за кордоном. Їх ніхто у світі не „репрезентує", за виключенням їх самих. Чи стосуються ці елементарні вияви державности України та інших неросійських республік в СССР?

Але не берімо аж такої високої теми. Зійдімо вниз, щоб поглянути, що на практиці для українського народу означає ота „колгоспно - робітнича держава"? Київська преса повідомила, що на 800 нових шкіл в УССР цього року — 600 збудувало само населення, за власні гроші й власними мозолями, бо держава, тобто совєтська імперська Росія, не дає на це фондів. У „Літературній Україні" з 8 вересня опубліковано лист українців з Казахстану, які прохають, щоб їм посилали українську літературу, бо там на сотні тисяч наших земляків - засланців „зовсім немає книжок рідною мовою". Але „уряд" УССР глухий до елементарних вимог населення. Десятки тисяч українців-студентів мусять щоліта їхати в Сибір і Казахстан на важку працю за харчі, замість відпочити чи зробити щось удома... Сотні цінних історичних пам'яток України руйнуються або їх руйнують... Кіностудії України випускають фільми російською мовою... Театри для дітей цілковито зрусифіковані... Українську культуру зводиться до гопака, традиції підміновується „комуністичним змістом"... Життя України плянується в Москві, і яке життя?

Що ж має відзначати і святкувати Україна в 50-ліття большевицької контрреволюції? Де ж та „держава українського народу"?

Ярослав Курдидик

ПОДІБНІСТЬ ПОЛІТИКИ ЗДА Й СССР

Деякі передові американські журналісти вказують на парадоксальну подібність політики ЗДА і СССР. На їх думку, Уряд ЗДА вірить, що його політика сперта на пристойності та престижі, і що обидва ці вияви заанґажовані повністю у В'єтнамі. Так само думає і Москва про свою політичну заанґажованість на Середньому Сході. Найважливішим і вирішним чинником для обох держав є, однак, „зберігання обличчя". Подібність політики полягає ще й в тому, що обидві сторони „дуже хибно" розрахували свої зобов'язання і тому заанґажувалися „занадто глибоко".

Уряд ЗДА вірить, — пишуть ці журналісти, — що його зобов'язання відносно Південного В'єтнаму, Тайленду і Ляосу підсилили Північна Корея і Північний В'єтнам, які розпутали воєнні конфлікти, недоцінюючи того, що ЗДА, зобов'язавшись у СЕАТО ґарантувати кожній державі право на встановлення уряду за її вибором, будуть це зобов'язання виконувати на ділі.

Довголітній американський кореспонденд у Південному В'єтнамі, Г. Колмер, пише, що ЗДА допустилися величезної помилки, не підтримавши політики Нґо Дінґ Дієма, убитого в змові, про яку в ЗДА знали і якій могли запобігти. Бувши особисто знайомим із покійним президентом Діємом, Г. Колмер пише, що від часу його смерти створився у Південному В'єтнамі такий прорив, якого не залатають ані останні вибори, ані спіральне підвищування американської допомоги, бо в тій країні немає тепер такої, як Дієм, індивідуальности, яка поєднувала б у собі розум, передбачливість, такт, розсудливість і безоглядність, коли цього було потрібно.

Червоний Китай, який ніколи не втішався серед населення Північного В'єтнаму особливою „політичною симпатією", після того, як ЗДА вступили у війну, спопуляризував себе допомогою своєму південному сусідові і став „приятелем з конечности". Популярність Китаю почала зростати пропорційно з підсилюванням бомбардування Північного В'єтнаму і поширюванням американських суходільних воєнних дій. Бомбардування почалося з того часу, коли в Азії стали докоряти Америці, що вона „не має сильної волі", щоб охороняти азійські обшири. І Уряд ЗДА, за дорадою військовихх фахівців, дав наказ бомбардувати Північний В'єтнам, але з таким розрахунком, щоб його „не надто пошкодити". Із заяви самого секретаря оборони МекНамари виходить, що насправді дії летунства мали „дуже обмежену мілітарну вартість".

На запит журналістів, чому таке „неоплатне бомбардування" продовжується, МекНамара відповів, що його ведеться з розрахунком підтримати мораль уряду і населення Південного В'єтнаму.

З поінформованих джерел появились вістки, нібито заплянованo поширити бомбардування на деякі важливіші цілі і, крім побудови „Муру", який розділяв би два В'єтнами, перевести зміну політики у відношенні до Ляосу та Камбоджі, бомбардуючи територію цих країн, якщо їх уряди даватимуть там притулок комуністичним осередкам постачання та військовим скупченням.

Совєтський Союз виходив із зовсім протилежного політичного положення, використовуючи політичну плинкість і нестабільність Середнього Сходу.

Поминаючи бажання поширити сферу своїх впливів, Москва намагалась перехопити зріст популярности ЗДА на тому обширі і ризикнула навіть на конфронтацію сил. Заанґажувавшись у середньо - східньому конфлікті, вона хотіла продемонструвати посередньо свою мілітарну спроможність воювати „на два боки". Причиною для цього послужив також закид, що вона не всилі охоронити такої малої країни, як Північний В'єтнам, а в Північній Кореї почали явно писати про те, що пакт взаємної допомоги з СССР безвартісний, і уряд Північної Кореї повинен вірити беззастережно тільки у пакт взаємної допомоги з червоним Китаєм.

Оця „парадоксальна подібність" у політиці ЗДА і СССР, — пишуть коментатори — постала з намагання допомагати кожній малій державі, щоб таким чином втягнути її у сферу своїх впливів і мати її по своєму боці як альянта. Тепер самі факти вказують на те, що обидвом сторонам потрібне рішуче послаблення холодної війни, апогей якої може виявитися у нуклеарному зударі.

Те, що сприяє цьому „співіснуванню з конечности" — це зріст атомової сили червоного Китаю. Нині вже голосно говориться про те, що ще декілька років тому в однаковій мірі і ЗДА і СССР сприяли підсиленню Китаю, розраховуючи на те, що він своїм „політичним визначенням" в сторону ЗДА чи СССР зможе перехилити балянс світової рівноваги сил. Але Китай вибрав „третю, окрему дорогу", і теперішній політичний хаос в тій країні вказує на те, що політичні калькуляції і ЗДА і СССР були хибні.

Чергова парадоксальна подібність виявляється в тому, що ЗДА і СССР, хоч і накопичили величезну кількість атомової зброї, не мають ніякого запевнення, що це відстрашуватиме противника і запевнятиме стовідсотково взаємний „стан ненападу". І мимохіть зроджується думка: кому ж тоді передати оце „запевнення миру", хіба ОН? Але саме ОН, установа, яка мала б ґарантувати „світове замирення", продемонструвала всю свою слабість в недавньому конфлікті на Середньому Сході.

І тому пресові коментатори приходять до ще одного парадоксу; поруч з ідеально подуманою установою ОН мусять стояти один або й два „жандарми", які на свою руку повинні встановлювати порядок у світі. Такими „жандармами" можуть бути тільки дві держави: ЗДА і СССР. Але саме виконування ролі „жандарма" доводить їх часто малощо не до безпосереднього зудару, а посередньо до взаємного виснажування, яке загрожує економічним розладом.

Леонід Полтава

„СЕРЕД ПРЕКРАСНИХ БРАТНІХ МОВ"...

„До четвертого класу я з Ваньком не дружив. Він був уредний. Так я вважав. Бо він мене при всіх у калюжу пхнув, як я його картуза на вербу закинув. А я був у новісіньких штанях. Мені мама у раймазі купила"... — такою мовою написане оповідання для дітей „Друг фараона" в київському дитячому журналі „Барвінок" ч. 7, з 1967 року.

„Зовсім іншою стала обстановка у ділянці обробки листопрокатного цеху. Проведено реконструкцію, нове устаткування, передову технологію. По - новому, по-сучасному почала працювать обробка"... — це уривок із статті в „Радянській Україні" з 31 жовтня, один із зразків суконно - казенної мови.

„Їм не покорити Ханою!" — це один із багатьох прикладів русифікації чужих слів в українській мові, адже по - українському треба „Ганой", а не з російського „Ханой", так само, як „Гірошіма", а не „Хірошіма". Чому українська мова й граматика мають відповідати за те, що у російській мові й вимові відсутня літера „г" і все сходить на „г" (до речі — заборонене ще й тепер в Україні!).

Сотні й тисячі прикладів такого типу можна наводити з совєтської преси. Декілька назв наукових журналів, які ще 2-3 роки тому виходили з рамени Київської Академії Наук українською, хоч і „покраяною", мовою — нині виходять в УССР російською...

Видавництво „Донбасс", „Крим", а часто й „Молодь" друкують книжки російською мовою, за вийнятком кількох тонесеньких збірочок колгоспно - пропаґандивного типу „поезій".

Одеська кіностудія випускає фільми виключно російською мовою, як і Ялтинська, що також формально належить до УССР.

На цьогорічному огляді мистецьких гуртків самодіяльности в Києві виявилось, що багато виконавців — співаків і аматорів - акторів — не володіють добре ні українською, ані російською мовами".

Навіть у Київському історичному музеї (історичному!) — і там провідники екскурсантів, як казав Шевченко, „цвенькають"...

І в той же час член АН УССР проф. М. Жовтобрюх у київській „Робітничій Газеті" з 1 серпня ц. р., у статті „Серед прекрасних братніх мов", наважується говорити про „збагачування" української мови. Не треба бути професором, щоб знати, що поневолений народ — поневолена і мова народу. Також не треба бути членом Академії Наук, навіть сучасного київського типу, щоб знати, що український правопис існував ще перед совєтською владою. Та для проф. М. Жовтобрюха світ розпочинається, або ж мусить розпочинатись, від 1917 року, особливо ж Україна і наша культура:

„Не зважаючи на те, що наша мова належить до старописемних, вона в умовах гноблення й утисків за дореволюційних часів навіть не змогла здобути єдиного правопису, побудованого на наукових засадах. Такий правопис вона одержала в Радянській державі"...

Слухняно виконуючи постанови Москви „на даному етапі" про пляноване нею злиття, себто знищення національних мов, проф. М. Жовтобрюх твердить:

„Одним з найважливіших джерел поповнення української лексики, головним чином у сфері суспільно - політичної, науково - технічної і виробничої термінології, виступає російська мова, що є засобом міжнаціонального спілкування народів Радянського Союзу і належить до найрозвиненіших мов світу. Нею створена велика наукова, суспільно - політична, технічна і художня література. Вона „сприяє взаємному обмінові досвідом і прилученню кожної нації і народности до культурних досягнень усіх інших народів СРСР і до світової культури", — підкреслює Програма КПРС".

Врешті - решт, „Робітнича Газета" доходить до абсурду, суґеруючи своїм читачам таку нісенітницю: „Російська мова виступає як важливе джерело збагачення української мови новою інтернаціональною лексикою: кібернетика, ескалатор, трансформатор, мікрофон та ін."...

Простуючи до русифікації в першу чергу слов'янських країн — України та Білоруси, сучасні російські шовіністи перепачковують в московську пресу живцем вихоплені з української мови слова, щоб показати, що, мовляв, „нікакой разніци". Послужливий титулований малорос, а їх аж надто багато розвелось між старшим поколінням в УССР, підводить під крадіжку „наукове" твердження:

„Збагачуючись новими словами за рахунок інших мов, українська мова й сама передає тим мовам свої лексичні надбання. Наприклад, з української мови до російської ввійшли в радянський час такі слова, як пятисотенница, тысячница, доярка, косовица, кагат тощо"...

Яка різниця між сучасним становищем української мови в СССР і колишнім, за царської Росії? За царів її трактували, як „нарєчіє", або й забороняли. В ті часи, як згадано в київському журналі „Українська мова і література в школі" (ч. 8 з 1967 р.) „під враженням праць Міклошича та інших авторів, що писали про українську мову й пісню, Ф. Енґельс заявив, що немає українського діялекту, а є українська мова".

Та хоч большевики малюють Маркса й Енґельса, як своїх „божків", їхнє відношення до національних мов ще гірше, ще підступніше, ніж за царату. На практиці після 1917 року виявилось, що СССР — це та ж сама царська Російська імперія, лише перефарбована з білої на червону. Але в „обрусєнії інородцїв" сучасні керівники Кремлю далеко випередили Валуєва з його відверто - цинічними указами.

Нищення національних мов в СССР відбувається за пляном. Хрущовський закон про „добровільне" обирання батьками викладової мови у школі — це верх цинізму московських „інтернаціоналістів", які ставлять дітей-неросіян у безвихідь: далеко не підеш у життя, якщо твоя рідна мова — не російська!

Нищення мови — це нищення культури, а нищення культури — це нищення народу. Гадаємо, що ця суто політична, а не лише філологічна тема знайде свій відгук у резолюціях і постановах Світового Конґресу Вільних Українців.

Мирослав Семчишин

ЯК ЗБЕРЕГТИ УКРАЇНСЬКУ МОВУ В АМЕРИЦІ

(2)

Українська мова, хоч як добре ця молодь нею не володіла б, сходить автоматично на другий плян, і молодь користується нею тільки в особливих хвилинах, в приплив сантименту, в розмові з батьками і тільки з любови до них і з потреби порозумітись з ними у „їхній" мові, хоч і тут бувають винятки.

З яким, отже, явищем маємо діло в нашій мовній теорії і практиці?

а) Чи вчимо української мови як рідної, основної, і як учителі займаємо ті самі позиції, які завжди, при всіх умовинах супроводять навчання рідної мови, тобто продовжуємо - ушляхетнюємо - скріплюємо і розвиваємо той процес засвоєння рідної мови, який дитина почала з першого чи другого року свого „мовного існування", — мови, що все життя буде **рідною** аж до смерти?

б) Чи може вчимо рідної мови в нерідних умовинах, отже як другої мови, тобто не рідної і не чужої, а тільки другої - української, рівнорядної першій англійській?

Іншими словами, чи не слід собі з'ясувати те, що практикуємо власне двомовність, тобто білінґвалізм? І яка б не була дискусія на цю тему і які не були б арґументи „за" і „проти", мусимо погодитись з тим, що коли заставляємо наших дітей — учнів початкових шкіл — вивчати раз на тиждень **другу** побіч англійської мови з мотивів нам відомих, то власне маємо діло з явищем двомовности, яке для пересічного американця, що вже загубив свій етнічний „бекґравнд" є, до речі, своєрідним ідеалом: побіч англійської володіти ще бодай якоюсь другою мовою і не гірше знати її, як свою теперішню матірню мову — англійську.

Це обговорення понять „мова рідна" і „друга мова паралельна" необхідне для того, щоб могти свобідно говорити про напрямні в навчанні мови взагалі, а української зокрема, які в результаті своєрідної революції у ділянці навчання чужих мов у всьому світі, а зокрема в Америці, впорядкувались у своєрідну систему. Наприклад, в ЗДА ця революція поглядів на значення мов інших, поза англійською, та їх політичне, економічне і загальнокультурне зужиткування має своє підложжя у: а) виході Америки після другої світової війни на ширшу міжнародну арену; б) в бажанні мати безпосередні зв'язки з іншими народами і бажанні допомогти їм; в) у величавім розвитку американської технології і в потребі якнайбільшого знання чужих мов.

Результатом цього була основна ревізія поглядів на методи навчання чужих мов, а дотеперішні методи знайдено незадовільними - перестарілими і неефективними. Скваліфіковано мови як дуже важливі (російська, німецька, еспанська, французька, а теж китайська), менше важливі і врешті такі, що їх студії зовсім відмирають. А в сфері методики навчання зірвано із штивним формалізмом, мовляв, граматика — це альфа та омеґа всього знання про мову, і покінчено із дотеперішньою перестарілою клясифікацією мовних явищ. Мову почали розглядати як явище соціяльне, широкого вжиткового значення і, замість перестарілої аналітично - граматичної вівісекції, почали стосувати щодо мови підхід структурально - синтетичний.

Постало нове вчення про мову під назвою **лінґвістики**, що, між іншим, дотеперішню кваліфікацію мовних явищ, сперту на т. зв. фонетичнім принципі, замінила принципом **фонологічним**, який в основу кладе не самий фізичний процес поставання звуків даної мови, а передусім особливості звукової системи даної мови (як також морфологічні та синтактичні), і розглядає мову зі становища структуральної цілости.

Послідовно змінилися й методи навчання мов так рідної, як і чужих, яким придано особливе значення.

У цій статті хочемо розглянути деякі питання з ділянки власне нової мовної теорії і практики.

(Далі буде)

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Михайло Данилюк

ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК

(54)

Сотник Орлик уже в таборі Хрона. Перейняв штаб. Гаркавенко обняв одну сотню, але каже, що хоче йти додому, на Полісся, а там до Бульби. Разом із сотником Орликом прибув до загону Хрона сотник Скоб. Дуже цікава людина. Філософ, за фахом учитель гімназії, добрий історик, знає чимало старшин у повіті.

Також у ліс прийшов Оса з малою групою хлопців. Він із крем'янецької поліції, але коли ті йшли в ліс — був поза містом. Коли ж повернувся — застав ситуацію, в якій за малим не наклав головою, бо німці його негайно заарештували. Викрутився. Обіцяв зорганізувати нову поліцію, а коли підібрав гурт хлопців і дістав зброю — махнув з ними в ліс. Жаліє лише, що не застрілив коменданта німецької жандармерії...

Справа з поляками на Крем'янеччині стає щораз гіршою. Як пішла наша поліція в ліс — німці почали формувати нові відділи „шуцманів" у місті і містечках із поляків. Пішов туди різний елемент, а серед них і сини осадників, які горіли ненавистю до всього українського. Тепер починають брати участь із німцями в облавах на підпілля, у вивозі молоді в Німеччину, арештах. Дійшло до того, що деякі польські оселі дістали від німців зброю з припорученням, щоб стріляли кожного повстанця, навіть кожного „підозрілого". Видали зброю полякам у селі Рибча біля Катербуру, а також багатьом осадникам біля шумських сіл. Поляки, що становлять мізерний відсоток населення повіту, проголосили нашим повстанцям війну. Це, безперечно, зажене їх у дуже неприємну ситуацію.

Воно вже й почалося. Крук рішив діяти, і вже його боївки перестрілюються з поляками. Запросивши загін Хрона до співдії, він учинив напад на село Кути, де озброєні поляки загрозили вистріляти всіх „українських націоналістів". Поляків розігнали, чимало осель спалили, і після цього поляки повтікали до Шумська. Мешкань було мало, отже, німці „змилосердились": відібрали в поляків зброю, а самих їх відправили до Німеччини на роботу. Подібні історії й по інших районах. Блакитний наказав Хронові в ці справи не втручатись, хібащо буде відкрита провокація поляків із зброєю. Крук також прийняв таку політику. Але на Дубенщині, де поляків більше, справа стає щораз гіршою.

Минулого тижня в п'ятницю, 7 травня, сталася доволі неприємна подія. На шосі Крем'янець-Дубно, недалеко Смиги і Миколаївки, забито митрополита Олексія Громадського, керівника т. зв. Української Автономної Церкви. З ним згинули його шофер, секретар і перекладач. Митрополит Олексій був скошений кулеметом наших хлопців.

Це якраз ранком того дня приїхав до табору Хрона Блакитний і привіз із собою Трояна. Німці вже слідкували за хатою Трояна, і той рішив, що краще йому перебути деякий час у лісі. Він перейняв Блакитного, як той повертався з лісів Шумська, і вони разом приїхали. В таборі був ранній весняний спокій, хлопці чистили коней, мили посуд після сніданку.

Прибіг задиханий повстанець. Оповідав, перескакуючи з слова на слово, важко його було зрозуміти. Незабаром прийшла група на чолі з Максом і Чорнотою. Щойно вони оповіли до ладу, що сталось.

Ще з вечора хлопці просили Хрона дозволу піти раннім ранком „на лови", себто зробити десь засідку на німців. Хрін дав дозвіл, і хлопці вирушили на дубенську шосу. Захопили з собою „діхтяра", яким доволі зручно орудував Руський, колишній „батальйонець" із Білокриниці, родом білорус, що вже непогано володів українською мовою.

Хлопці засіли на шляху недалеко села Миколаївки, по дорозі на Смигу. Над'їхало зелене авто з Крем'янця. Хлопці знали, що такими астами їздили вищі урядовці німецької адміністрації, тішились, що матимуть „грубу рибу". Руський построчив по авті, і воно пішло в канаву. Додали ще з крісів. Коли підбігли до розбитого авта — знайшли в ньому чотири трупи. Власне — троє було вбитих, серед них один священик, а четвертий ще був живий, але важко ранений і стікав кров'ю. Це був митрополит Олексій. Він помер, ще поки хлопці залишили місце атентату. Вони взяли від митрополичого секретаря течку з паперами, а котрийсь також коробку з владичим клобуком.

Повернулись пригнічені. Хтось спробував ще потішати, що це, мовляв, згинув екзарх Автономної Церкви, але це мало помагало. Хлопці вважали, що вони не в праві були виконувати присуд, до якого не були покликані. Особливо погано почував себе Чорнота. Він же колишній семінарист...

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 22-го ДО 26-го ТРАВНЯ 1967 РОКУ, НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

6.

Після закінчення звітування Контрольної Комісії та головних контролерів, провід нарад обняв заступник гол. предсідника Богдан Зорич й приступлено до звітування головних радних.

VI. ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОЇ РАДИ

Звіт головного радного Тараса Шмаґали

My initial year as a member of the Supreme Assembly of the Ukrainian National Association has been both challenging and rewarding. I will outline my report for this period in four general categories: a) official representation of the Ukrainian National Association; b) unofficial representation of the Ukrainian National Association; c) activity in the Ukrainian and American community; and d) remarks for the good of the organization.

I was officially appointed to represent the Ukrainian National Association and spoke on its behalf at the following:

1. The Ohio Fraternal Congress — Columbus, Ohio,
2. The Ukrainian Youth League of North America Convention — Detroit, Michigan,
3. The meeting of the Penn-Ohio Committee — Ambridge, Pennsylvania,
4. The Professor Radzykevych Testimonial — Cleveland, Ohio,
5. Organizational Meetings — Cleveland District, Cleveland, Ohio,
6. Organizational Meetings — Youngstown District, Youngstown, Ohio,
7. Annual Meeting of District Council, Cleveland District, Cleveland, Ohio,
8. Annual Meetings of District Council — Youngstown District, Youngstown, Ohio,
9. Courses for Secretaries and Organisers — Youngstown District, Youngstown, Ohio.

I participated in the following functions relating to the Ukrainian National Association:

1. Co-chairman of the Penn-Ohio Golf Tournament
2. Co-chairman of the Penn-Ohio Bowling Tournament
3. District Committee Meetings — Cleveland District
4. Branch Secretary — Branch 251
5. Organization of Members
6. Contacts with various Fraternalists to Exchange Ideas on Sales Procedures
7. Cultural Courses at Soyuzivka
8. Vice-Chairman of the Cleveland Ukrainian National Association Home Committee.

Believing the members of the Supreme Assembly should be engaged in civic endeavors in the American as well as Ukrainian communities, I was active in the following:

1. Delegate — Ukrainian Congress Committee of America Convention, New York.
2. President of the Ukrainian Professional Society of Ohio.
3. Member of the Executive Committee of the United Ukrainian Organizations of Greater Cleveland — Branch of the Ukrainian Congress Committee of America.
4. Participation in Political Campaigns and Related Activities as a member of the Republican Party.
5. Member of Civic and Professional Educational Organizations.

In closing this report, I would like to make several suggestions for the good of the Association. This is not an attempt to relate my philosophy on all phases of the Association, nor is it an attempt to be critical of any one person or aspect of our operation. It is simply a series of ideas, many of them original in the sense that they were first suggested by me, which I have stressed to our executive committee throughout the year.

1. The Association should consider increasing fraternal benefit to our members. We have already done this with increased dividends and additional benefits to our older members, but we must go further and consider such things as orphan coverage. Under such a plan the orphaned children of our members would receive monthly benefits to age 18 and then if qualified would receive benefits to complete college. This plan is presently being used by several fraternal organizations and has proved a tremendous selling point.
2. The Association must take a more business like approach to organization. Organizers should receive selling aids including such items as: a) visual aids, b) comparative charts and graphs, c) suggested approaches to family coverage, etc. Our organizers need help - not prodding. Increased and improved courses for our secretaries and organizers is imperative.
3. We must include more articles in **Svoboda** to benefit our membership. We should educate our membership on all aspects of the Social Security system along with the fraternal benefits of our own association. We must also stress such things as proper beneficiaries, paid-up insurance, loan value and the other facets of their insurance coverage. Let us stress our own organization and its benefits **FIRST**.
4. Last but certainly not least, we must change what I feel has been a basic approach to organization of members. The time has past when we can approach our potential members, simply on the basis that they have a moral obligation to join because we are a Ukrainian Organization. Since this has often been the case in the past, we have approached potential members with the attitude that they are doing us a favor. In reality we are simply giving them the protection and benefits which they should have. I am not suggesting that we minimize the role that the Association has played in the Ukrainian Community, but our primary selling point must be the direct benefits which we are able to give our members.

I have thoroughly enjoyed my first year on the Supreme Assembly and am looking toward the future of our Association with enthusiasm and confidence. I am sure that we will make the necessary progressive changes to assure our continued progress and growth.

Звіт головного радного Тараса Шпікули

На 26-ій Конвенції УНС в Шикаґо мені припала честь знову обняти обов'язки головного радного, які я виконую для добра і більшого росту нашої великої союзової громади понад чверть сторіччя.

Тому, що 26-та Конвенція УНС мала відбутися в Шикаґо, було побажаним створення місцевого конвенційного комітету. В тій справі відбулося ряд засідань і зборів. На одних зборах, на яких були приявні п. Й. Лисогір — головний предсідник, і д-р Я. Падох — гол. секретар, утворено конвенційний комітет та обрано комісії, які мали діяти перед і в часі конвенції. Я очолив реєстраційну комісію та можу ствердити, що вповні виконав своє завдання.

Дня 16-го січня 1966 р. на запрошення управ 106-го і 379-го Відділів, я був приявний на їх річних зборах, на яких я зложив привіт і побажання від Головного Уряду УНС та апелював до приявних, щоб активніше працювали для УНСоюзу, а особливо, щоб приєднували нових членів.

Дня 27 листопада м. року відбувся 50-літній Ювілей 301-го Відділу УНСоюзу, на якому я був присутній і склав привіт та ґратуляції.

Дня 27-го листопада мин. року відбулося відкриття нового дому Української Щаднично-Позичкової Спілки „Секюріті". Після акту посвячення дому, відбувся бенкет, на якому я зложив привіт та побажання від Головного Уряду УНСоюзу.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Шикаґо, влаштував в днях 2-3 грудня мин. р. секретарсько-організаторський курс, на якому доповідачами були: д-р Я. Падох — гол. секретар, п. В. Сохан — заст. головного предсідника, п. С. Куропась — заст. гол. предсідника і п. В. Гірняк — обласний організатор. Жива участь в курсах інших найкращих відділових урядовців є доказом того, що такі курси є потрібні і корисні для нашої організації.

Заходом Окружного Комітету Відділів УНС, 4-го грудня мин. р. тобто по курсі, відбувся союзовий бенкет, в якім взяли участь вище згадані панове, що були доповідачами на курсі та другі гол. урядовці з Шикаґівської Округи. При тій нагоді передано пам'яткові золоті годинники для членів-піонірів УНСоюзу, а саме тих, що були членами 55 років чи більше. Їх одержали слідуючі члени: Тимко Кривовязь, Дмитро Пітух, Микола Багрій, Ілля Дубовий, Максим Ющак і Михайло Облочинський.

Старанням 331 і 176-го Відділів, улаштовано дня 11-грудня бенкет в честь довголітніх членів і бувших урядовців Відділів, Василя Зелінки і Стефана Зелінки. Чисельна приявність була доказом того, як ми вміємо цінити працю союзових діячів. Мені припала честь передати дарунки-годинники УНС для Стефана Зелінки, а тому, що Василь Зелінка в міжчасі відійшов на вічний спочинок, його дарунок я передав його дочці.

З обласним організатором п. В. Гірняком, якого область обнімає також Шикаґівську Округу, я співпрацював наскільки було мені можливо та дозволяв час.

В минулому році я дальше виконував обов'язки голови Дирекції Домів Відділів УНСоюзу в Шикаґо. В місяці жовтні приступлено до ремонту одного з домів, для успішного використання його для Союзової діяльнсти.

Як секретар найбільшого союзового Відділу, яким є 221-ий Відділ, я віддав для УНС багато труду і праці та побільшив в минулому році союзову родину на 25 членів.

Крім союзової, беру активну участь у праці різних місцевих громадських організацій, бо уважаю, що така активність приносить користь для всієї нашої громади, в цім також для УНСоюзу.

Звіт головного радного Степана Гавриша

Високоповажані Пані і Панове, Головні Урядовці УНСоюзу!

Доводилось мені звітувати перед Вами в попередніх роках, як обласному організаторові на східні стейти Америки, а сьогодні маю честь звітувати, як головний радний Пенсилвенійського стейту, який був колискою Батька Союзу.

Здається, що за такий короткий час, а саме від останньої 26-ої Конвенції немає про що звітувати, одначе на мою думку, головний урядник такої поважної установи, як УНСоюз, повинен завжди діяти там, де того вимагає добро справи. Таку методу я стосував, її придержувався і надалі нею кермуюсь.

Крім обов'язків головного радного я сповняю далі обов'язки обласного організатра УНСюзу на східні стейти Америки, є головою Окружного Комітету Філядельфійської округи і є секретарем 83-го Відділу ім. Івана Франка в Філядельфії.

Сповняючи обов'язки головного радного я виконував льояльно, з великою охотою та посвятою всі дані мені доручення членами Екзекутиви. Мені було припоручено:

3-го липня взяти участь в 20-ій Конвенції Українського Об'єднання Євангельсько-Баптиських Церков у ЗДА, яка відбулась в Філядельфії, Па.

7-го і 8-го серпня, враз з головною радною панею Анною Чопик, взяти участь у Конвенції Української Католицької Молоді, яка відбулась також в Філядельфії.

13-го жовтня, враз з головним предсідником Йосипом Лисогором, заступником головного предсідника Володимиром Сохоном і головним касиром Іваном Кокольським, взяти участь у Конґресі Братських Організацій стейту Ню Джерзі, який відбувся в Атлантик Сіті.

13-го, 14-го і 15-го листопада, враз з головним радним Андрієм Джулою, взяти участь у Конґресі Братських Організацій стейту Пенсилвенія, який відбувся в Піттсбурґу.

Крім того, як головний радний, я брав участь в багатьох союзових чи загально-громадських імпрезах у Філядельфії і довколишних місцевостях. Вважаю, що всі ці репрезентації і зустрічі є конечно подрібні, бо дають живий контакт з іншими установами та організаціями. Головно корисною є участь у Братських Конґресах на яких можна багато навчитись.

На вступі я згадав, що виконую обов'язки обласного організатора на східні стейти Америки. До території моєї діяльности у звітовому часі належали слідуючі округи:

Філядельфійська з 37 Відділами і 7.262 активними членами; Балтиморська з 8 Відділами і 1.145 акт. членами, Шамокінська „Твердого Вугілля" з 21 Відділами та 1.789 акт. членами; Аллентовська з 11 Відділами і 1.393 акт. членами; Вілкис Бері з 9 Відділами і 749 акт. членами; Скрентонська з 12 Відділами з 728 акт. членами; Перт-Амбойська з 13 Відділами з 1.919 акт. членами; Нюарська з 22 Відділами з 3.107 членами; Пассейкська з 7 Відділами з 1.165 акт. членами; Джерзіситська з 11 Відділами з 2,298 акт. членами, та частинно я обслуговував Нюйркську округу з 39 Відділами і 7.370 акт. членами. — Отже разом до моєї території належало 11 Округ з 190 Відділами та 28.925 членами. Тут не враховую стейтової округи з осідком у Ню Гейвен, де сполучив 4 Відділи в Ансонії.

Згадані округи в минулому році приєднали 1,869 нових членів, з того я самий виповнив 420 аплікацій; на себе я записав 132 члени, а решту на секретарів. Статистика згаданих Округ ствердже, що деяді з них, як Перт-Амбойська, Пассейська, Балтиморська, Аллентавська, Нюаркська та Філядельфійська збільшується з кожним роком, натомість Шамокінська, Скрентонська та Вілкіс-Берська є мало продуктивними. Це тому, що в згаданих Округах, де колись були копальні вугілля, немає жодної індустрії й тому молода ґенерація виїхала до інших стейтів у пошукуванні за працею.

Активність Відділів по округах була різноманітна. Відділи, які перевищили приділені їм квоти, були такі, які в 50% виконало свою повинність супроти Союзу, але на жаль були й такі, які взагалі не дбали про продуктивність. Тут якраз приходилось найбільше тратити дорого часу по це, щоби упорядкувати ці Відділи.

Говорячи про продуктивність Округ та Відділів з приємністю згадую тих секретарів, які виконали вповні приділені їм квоти а саме:

Округа Балтимор: секретарі Відділів: 337 Емануїл Притула, 320 Іван Малко і 55 Адам Ціздин.

Округа Шамокін: Секретарі Відділів: 78 Іван Петрунцьо і 164 Іван Кудрич.

Округа Аллентавн: секретарі Відділів 147 Іван Заворський, 47 Анна Гарас і 151 Анна Пипюк.

Округа Нюарк: секретарі Відділів: 14 Михайло Отрок, 340 Софія Оріхівка, 371 Юліян Баранюк, 133 Анна Дубас, 234 Іван Іваник, 214 Анна Твардовська і 43 Володимир Сиваник.

Округа Пассейк: секретарі Відділів: Петро Головачук і 182 Олександер Гнатюк.

Округа Джерзі Сіті: секретарі Відділів: 170 Дмитро Дидик, 25 Квітка Стецюк, 171 Стела Расн і 281 Михайло Волошин.

Округа Перт Амбой: секретарі Відділів: 155 Михайло Фединишин, 344 Тимко Бутрей і 372 Йосиф Ярема.

Округа Нюйоркська: секретарі Відділів: 327 Андронік Копистянський, 293 Марія Демедчук у співпраці з заст. гол. пред. Марією Душник, 19 д-р Роман Голіят, 194 інсп. Іван Василишин при співпраці з д-ром Ярославом Падохом, 204 д-р Василь Палідвор і 88 Володимир Квас.

Філядельфійська Округа: секретарі Відділів 153 інж. Іван Скіра у співпраці з гол. радним — Іваном Одежинським, 397 інж. Михайло Нич, 83 голова Роман Карбівник, 173 Петро Щерба, 116 Стефан Шилкевич, 245 Михайло Мартиненко, 362 Федір Петрик, 268 Омелян Барилка, 48 Стефан Івасечко, 383 Іван Хома, 339 Семен Лупацій, 375 Петро Тарнавський у співпраці з Іваном Данківським.

Є зрозумілим, що так велику територію, яка обіймає стейти Мериленд, Делевар, Пенсилвенія, Ню Джерзі частинно Ню Йорк, є фізично неможливим обслужити якслід одній особі. Тут є доволі праці не для одного організатора, але щонайменше для трьох. Я, по моїй змозі зробив це, що було конечним. Як знаємо, завданням обласного організатора не є йти від хати до хати й приєднувати нових членів. Обласний організатор повинен бути дорадником окружних комітетів, дорадником секретарів, дбати про це, щоби вони та інші відділові урядники виконували совісно свої обов'язки. Він має вчити секретарів, як вести книжки, показати практично, як приєднуати нових членів та як їх оформити, а дальше підшукувати відповідні особи на секретарів, місцевих і окружних організаторів та інших членів управи. Він має помагати у скомплектуванні працездатних окружних комітетів від яких залежить у великій мірі ріст Союзу. Важливим є підшукувати місцевости, де можна б заложити нові відділи. Не менше важливою є заміна непродуктивних секретарів продуктивними, бо знаємо, що секретарі є остоєю Союзу.

До важніших моїх успіхів у звітовому часі я повинен згадати створення двох нових відділів українських євангеликів-баптистів. Це вперше в нашій союзовій історії українські євангелики згуртувалися у власні відділи УНСоюзу. Перший Відділ ч. 340 був заложений в Нюарку при Українській Євангелицькій Церкві, якої провідником є пастор Андрій Давидюк. Лише завдяки його активної помочі та праці теперішної секретарки Відділу Софії Оріховської вдалось заложити цей Відділ, який нараховував 35 членів основоположників, а через один рік потроївся і тепер нараховує більш чим 120 членів. Другий Відділ ч. 10 був заложений в Філядельфії під назвою „Відділ Українських Баптистів і Євангеликів Філядельфії і околиці". Тут в величезній мірі допоміг мені молодий та енергійний пастор Ярослав Папроцький і теперішній секретар Відділу Константин Хільченковський. Вірю, що за приміром пасторів А. Давидюка і Я. Папроцького підуть інші патріоти-пасторі Українських Євангелицьких Церков і допоможуть утворити нові Відділи УНС при своїх церквах. До важніших подій належить зарахувати зміну секретарів та злуку Віділів, а саме: в Трентоні злучено 154 Від. з 116; секретарем якого став Стефан Шилькевич. В окрузі Перт Амбой злучено 315 Від. з 353; його секретарем є Микола Василюк. В Бавнд Бруку замінено секретаря 344 Відд. новим Тимком Бутреєм, який ще й виконує обов'язки організаційного референта своєї округи. В окрузі Аллентавн злучено 205 Відд. з 369, якого секретарем є Іван Колтонюк. В окрузі Шамокін злучено 186 Відд. з 7, якого секретаркою є Гелена Словік і 28 Відд. з 242, де секретарем є Стефан Мазур. В окрузі Скрентон злучено 411, 159 і 229 з 159 де секретарем є Микола Чомко; а 162 Відд. злучено з 123, якого секретарем є Іван Голик. В окрузі Ню Йорку злучено 160 Від. з 327 якого секретарем є Андронік Копистянський. Рівнож в окрузі Ню Гейвен злучено Від. 10, 18 і 262 з Від. 68, якого секретарем є Володимир Пипюк.

Багато часу я присвятив окружним нарадам і новозаложеним відділамщ. Багато часу присвятив я теж вишкільній праці, даючи секретарям інформації про модерне забезпечення. Я був викладачем на секретарських курсах в Нюарку і Вілкис Бері.

Починаючи мій звіт я згадував, що виконую обов'язки голови окружного комітету Філядельфійської округи. Я є гордий з того, що можу очолювати округу, яка була відзначена почесною плякатою під час останньої 26 Конвенції за здобуття найбільшого числа нових членів в передконвенційному році, а саме 619. Було б мильним думати, що члени управи тієї округи обмежуються до здобування нових членів. Ні, вони беруть активну участь у суспільно-громадсько, культурному і виховному житті Філядельфії і околиці, і якраз тому живому контактові завдячуємо наші успіхи. Я, як голова округи, побіч найважнішої ділянки праці, якою безсумніву є постійне і безперервне збільшування нашої установи, брав участь у національних святах, зборах і інших імпрезах, доказуючи тим, що представники УНСоюзу не сторонять від громадського життя і роботи. Філядельфійська округа влаштувала 9 вересня успішний „Союзовий День" біля Честеру, Па., на який прибуло понад 600 осіб, що виявляє, з якою пошаною громадянство відноситься до Союзу. Багато труду і часу присвятив цій імпрезі комітет, що його очолював Ярослав Щербак з Честеру.

Не можу в мойому звіті не згадати передчасної смерти заслуженої союзової і суспільно-громадської діячки, сл. п. головної радної Олени Штогрин. В Покійній Союз втратив відданого працівника та зразкову секретарку, а я, як голова округи втратив щиру дорадницю та добру приятельку.

Я згадував також і про це, що я є секретарем 83 від. ім. Івана Франка в Філядельфії, але це є радше почесне звання. В дійсности промотором того відділу є його основноположник перший секретар і меценат, Роман Карбівник. Відділ цеє в звітовому році здобув 39 нових членів, що завдячує Романові Карбівникові і Петрові Ткачові. Дня 23 жовтня. цей відділі відмітив свій золотий ювілей з повним успіхом.

Наближаємося до великих річниць-ювілеїв нашої Установи, а саме 75-ліття „Свободи" і 75-ття Батька Союзу. Щоб ті річниці гідно відсвяткувати члени Екзекутиви кинули гасло збільшити Союз до 100.000-го членства. Тепер є питання, і то не легке, дійдемо до тої мети чи ні в означеному часі? Твердж, що дійдемо, але це буде тоді, коли звернемо увага на нашу молодь і нею підкріпимо Союзові кадри. З практики знаємо, що кожна організація без нарибку — доросту не має майбутности, так є і в нашому Союзі, тому мусимо здобути молодь, Ми зчаста нарікаєм, що наша молодь не інтересується Союзом, але спитаймо себе, що ми робимо в цьому напрямі? — Знаю відповідь: ми даємо стипендії для молоді, але спитаймо себе скільки є тих стипендій? На 25 тисяч членів в молодечому департаменті, Союз приділяє 3 або 4 стипендії на загальну суму 2.400 дол. Твердж, що цього замало. На останній Конвенції, як повноправний делеґат, я вніс резолюцію домагаючись, щоб Союз признав річно бодай 100 стипендій почавши від 100 дол. вгору, що буде ключем до сердець нашої молоді. Резолюція моя була принята одноголосно, на жаль для її здійснення нічого не зроблено. Якщо хочемо мати 100-тисячний Союз, то мусимо оживити сектор молоді, сектор жіноцтва, спонзорувати спортові клюби, допомогти придбати окружним комітетам в більших місцевостях власні доми, де б можна було розвинути союзову працю, а тоді щойно прийде бажаний успіх.

Кінчаючи цей мій перший звіт головного радного, дозволю собі ось цією дорогою зложити найщирішу подяку Вельмишановним Делеґаткам і Делеґатам 26-ої Конвенції за це, що вибрали мене головним урядовцем одної з найбільш заслужених українських установ в вільному світі, а саме УНСоюзу. Також дякую всім головам Окружних Комітетів моєї території за їхню сердечну і щиру співпрацю. Неменш щиро дякую голові Контрольної Комісії та почесному голові філядельфійської округи д-рові Володимирові Ґаланові за його дружню співпрацю та поради, якими він завжди мені служив.

Дякую рівнож чемпіонові нашої округи головному радному Іванові Одежинському за його дружні відносини та сердечну співпрацю в Союзовому життю.

Після цього закінчено другу (пополудневу) сесію першого дня нарад й відложено продовження нарад до вівтірка, 23-го травня 1967 р. год. 9-ої ранку.

Другий день нарад

ВІВТОРОК, 23-ГО ТРАВНЯ 1967 Р.

ТРЕТЯ (РАННЯ) СЕСІЯ

Третя сесія нарад Головного Уряду розпочалася о год. 9:20 ранку. Продовжувалися звіти головних радних.

Звіт головного радного Мирона Куропася

My activities during the past year can be divided into two areas of endeavor: (1) working as the excursions chairman of the convention committee and (2) working as chairman of the Education Research Committee. Little need be said about the first activity except to mention in passing that had our activities in the Sherman House Hotel been as rewarding as our activities beyond it, our convention might have left us all with a more positive view of the fair city of Chicago.

I wish I could also be enthusiastic about my efforts as chairman of the Education Research Committee. Unfortunately, I cannot. Despite the fact that it is now two years since our committee was brought into existence by unanimous decision of our last Supreme Assembly and, despite the fact that our endeavors received a convention mandate

(Продовження на стор. 4)

Звіт головного радного Мирона Куропася

(Закінчення зі стор. 3)

to continue our work with the same membership for the next four years, the central office has continued to extend little more than token support.

In keeping with my procedure during my first term in office, I wish to continue the practice of offering counsel and advice to the central office concerning the health of the Ukrainian National Association. As I see it, we are still faced with the same problems with which we had to contend when I made my first report in 1963.

(1) Our biggest failure, of course, lies in our continued inablity to attract younger people into active participation in our organization. Not only are we not attracting young people; there have been times when actually discouraged these few who might have remained with us, by engaging in a policy of misguided paternalism. Oh yes, we have a youth committee. During the past year, we met once, two days ago.

(2) Another major problem is SVOBODA. The caliber of this once-great newspaper has deteriorated steadily for the past number of years and yet few in the central office are willing to study this situation.

(3) A growing problem is partisan politics. A new low was reached, and a dangerous precedent was set when political party membership played a role in the selection of the Chicago convention committee.

(4) Our fourth great problem centers around the issue of grass roots activity. We lost the initiative in our Ukrainian communities a long, long time ago and little is currently being done to regain it.

(5) Finally, we are still not supplying our secretaries with competitive sales materials to use in selling insurance. The letters of our central office are a symptom of the unreality of our sales orientation.

With a fervent hope that our new Supreme Assembly will consider these issues and suggest solutions, I close my report.

Звіт головного радного Василя Дідюка

Вельмишановні Пані і Панове!

Про УНС знав я дещо вже в дома в Україні, а опісля під час нашого перебування на скитальщині у Німеччині. В тих невідрадних обставинах, бодай в ряди-годи доходила до нас „Свобода", яку ми зустрічали з великою радістю, та перечитували її з великим захопленням, щоб бодай дещо довідатися, що діється у світі. Там ми знаходили вісті про УНС, про многогранну працю наших братів й сестер в Америці й Канаді, про їхні старання й заходи щоб вирвати нас з невідрадного і непевного становища. Сама згадка про Амерку і Канаду викликувала якийсь дивний і нечуваний сантимент до тих країн, а кожний тільки й мріяв, щоб туди якось дістатися. Приїхавши до Канади, де у вирі різнogранного: церковного, культурно-освітного, політичного і громадського життя, я вступив в члени УНС, і мав навіть охоту піти на організаційну працю до УНС.

Але, „у кожного своя доля", моя доля привела мене у червні 1965 р. на центральний організаційно-секретарський курс УНС на „Союзівці". Побувши на „клаптику чудової України" — я, практично пізнав, і захопився УНС. Заімпонувала мені не тільки його велика і многогранна праця побудована на національно-соборницькій ідеї, що проявляється у різних формах не тільки тут у вільному світі, але і в допомозі Українському Народові, за його національне і державне визволення. Тому УНС — це не тільки асекурація, чи допомога в потребі, це сильний і незломний вияв українського духа, що вже близько 75 років вселився у душі наших піонерів, що мозольною але твердою і незломною волею свойого духа, перемогли всі перешкоди, та з маленького гуртка взаїмної моральної і матеріяльної допомоги, передали нам найбільшу і фінансово найсильнішу модерну установу — як нерозривну єдність наших поколінь. Глибокий змістом заклик свого Патрона і Генія-Пророка Українського Народу — Т. Шевченка, — „Обніміте брати мої найменшого брата", знайшов цілковите примінення, — „на вільній землі Вашингтона", — і могутнім кличем кличе нас до праці, до єдности, „яка з недолі нас вирве"!

По закінченні курсів, місяці моєї праці пройшли успішно, і вже в м. листопаді 1965 р. Головна Екзекутива УНС назначила мене першим канадійським обласним організатором на Східню Канаду.

Організаційна праця

Організаційна праця є велика і многогранна, тому завданням обласного організатора, це не тільки організація окремих членів, це вірніше праця з відділами яких в різних місцях Онтаріо й Квебеку існує сьогодні 44, з'єднаних у двох Округах Торонтонський і Монтреальський. Досвід у громадській праці допоміг мені розгорнути своє завдання так, що вже початковий 5-ть місячний баланс 1965 року закінчився успішним приєднанням рівно 100 нових членів. В жовтні того року зорганізував перший відділ УНС у Східному Торонті, в якому я був обраний головою, підшукуючи також дуже активного і успішного секретаря п. В. Шарана. Відділ прийняв число 407 ім. Кардинала Йосифа, розвивається дуже успішно, начисляючи вже сьогодні 112 членів, число яких постійно збільшується. З цього відділу я був делегатом на 26-ту Конвенцію в Шикаго, де був обраний головним радним. З моєю допомогою закінчено організаційне оформлення другого нового відділу в Торонті, якого організатором був д-р Тит Залуцький, при церкві св. Покрови. Придбанням деякого числа членів для майже всіх відділів, сприяло не тільки збільшенню числа членів, але також і пожвавленню організаційної праці через сталий з ними контакт, особисті відвідування, листи, обіжники та телефонічні розмови. На початку 1966 р. на річних загальних зборах Торонтонської Округи, обрано мене головою. Хоч зпочатку я побоювався, чи зможу дати собі раду із накопичуванням різних обов'язків, то практика показала, що організаційне пов'язання хочби навіть кількох позицій, в організації типу яким є УНС — не тільки що не перешкоджує, але часто себе доповнює, хоч інша річ, що забирає ввесь час. Велика децентралізація, коли йдеться виключно у фахово-асекураційному сенсі, не все себе оправдує, бо через різні не все суттєві формальності, сповільнює організаційне темпо. Як відомо рік 1966 — був роком конвенційним, і тому на всіх постах треба було вести передконвенційну акцію, яка, треба ствердити увінчалася не тільки моїми особистими успіхами, придбанням другої сотки нових членів, але також успіхами обох наших округ, а через це і цілої Канади. Дуже добре дописали деякі наші конвенційні делеґати, з якими також треба було держати безперервний зв'язок. Одною з успішних делеґаток була пані А. Бурій, яка опісля захопившись ідеєю УНС, разом із своїм чоловіком п. Я. Бурієм ,в минулому році придбали для відділу 100 нових членів, відділ якому грозив цілковитий занепад — став відділом першуном. До кінця 1966 р. я відвідав всі відділи моєї области, в деяких побував я навіть по два-три разів, а в інших перевів довші організаційні акції приєднання нових членів, як: Монтреаль, Оттава, Велланд, Торольд, Лондон, Ошава, Ґвелф, Ватерфорд. У Торольді зорганізував новий віддл ч. 412 ім. І. Франка, а Всч. о. М. Блаженко ставши першим секретарем включився до активної праці УНС, на сьогодні очолює вже окрему Ніяґрафальську Округу. Відбув понад місячну успішну поїздку на Північ Канади, відвідавши: Су Сен Мері, Судбури, Кіркленд Лейк, Руан-Норанда, Тиминс, і далекий Капускейсінґ, де зроблено добрі початки для зорганізовання окремого відділу, що повинно статися у найближчому часі. Так у своїх довших, як і коротших відвідинах окремих місцевостей, я завжди відвідував наших священиків, визначніших громадських діячів, в яких здебільша знаходив повне зрозуміння і піддержку, защо щиро їм на цьому місці дякую. Із 6-ох членів у Ґвелфі, до яких приєднано нових 19, оформлено також новий відділ, ч. 410, який під проводом енергійної молодої секретарки пані А. Горготи, розвивається добре, хоч у малій українській громаді.

Допоміг організаційному завершенню і придбанню деяких членів для нового відділу ч. 415 на Скарборо в Торонто, який організувала постійна організаторка пані С. Куца. Зроблено також певну підготовку для організування нових відділів у Торонті (євангелицький і спортовий), як також у Бурлінґтоні і Кінґстон. Окрім сталого зв'язку із відділами, відбуто окремі наради секретарів Торонта і околиці, та Ніяґарського півострова. Розбудова і стале поширювання моєї картотеки нових імен і адрес, давали мені змогу індивідуальних відвідувань, з частини яких членами УНС в 1965 р. стало велике число осіб. В кінцевих місяцях 1965 р. я зорганізував 100 членів. В 1966 р. 303, що разом дає 403, в тому часі допоміг секретарям і записав на їхнє конто 88 членів, приєднав 69 передплатників „Свободи" і 2 для „Веселки". Всі наші пляни і заходи ми дуже часто обговорювали з заст. головного предсідника дир. Б. Зоричом, та окремі зустрічі з головним радним п. Попадинцем, а опісля разом з нашим головним предсідником п. Йосипом Лисогором, який більше як п'ять разів відвідуючи Торонто, чи хочби у переїзді зустрічав нас, щоб ввесь свій час посвятити союзовим справам. В міжчасі мали ми зустріч із іншими членами Головної Екзекутиви, як інж. С. Куропась, пані М. Душник, д-р Я. Падох, І. Кокольський, та М. Куропась, та кілька разів з гол. ред. А. Драганом, з якими також порушували союзові справи. Річ зрозуміла, що стало неперервався зв'язок письмовий і телефонічний з Головною Екзекутивою. До того приходили засідання Округи, зустрічі, різні збори і збори відділів, та репрезентація. Все це забирало багато часу і енерґії.

Справу більшої популяризації УНС я все уважав основною, тому використовував кожну найменшу нагоду, як преса, радіо, громадські виступи і т. п. Перед самим моїм виїздом на Північ Канади, я зробив довше інтерв'ю на радіопрограмі „Пісня України" в Торонті, а опісля мав окремі виступи на радіопрограмах в Судбури і Руан-Норанда. З тематикою про УНС виступав при кожній громадській нагоді майже у кожній місцевості, де для цього була відповідна нагода. Використовував також пресу, а в першу чергу орган „Свобода", в якій поміщував не тільки дописи про працю відділів чи окремих союзовців, але також і статті з тематикою УНС і забезпечення. Вісті з Торонта, знайшли багато прихильників, через це і симпатиків УНС.

Громадська праця і репрезентативна ділянка

До всіх повседенних зайнять організаційного порядку, не можна оминути і громадської та репрезентативної ділянок, які в обставинах випливаючих з громадського характеру нашої організації, належать до дуже важливих і відповідальних. Важливих тому, що УНС є установою громадською, веде діяльність і діє в громаді і для громади. Відповідальних в додержані соборницького напрямку, і службою для всіх українців в Америці й Канаді. Бодай короткий виказ цієї ділянки повинен дати повне пітвердження повищих слів.

Участь в Окружних Зборах УНС в Монтреалі, репрезентація УНС, разом з іншими організаціями м. Торонта у його мейора, з нагоди проголошення Українського Дня — 22 січня, участь у бенкеті КУК з нагоди 25-річчя існування, відвідини Оттави, де разом з предсідником п. Й. Лисогором і гол. радним п. Попадинцем відвідано Парлямент і Сенат, та зустріч з ширшою громадою визначніших громадян, участь у бенкеті з нагоди Світового З'їзду СУМ, новорічні відвідини наших Владик, участь 50-річних святкувань 49 Відділу УНС, участь у ювілейних святкуваннях СУМ в Монтреалі, бенкет кол. вояків УПА, прийняття і концерт для Дому Старших, бенкет в честь Я. Стецька, посвячення і відкриття Дому у Велланд, Онт., бенкет в честь Всеч. о. д-р Б. Липського, Єпархіяльний З'їзд БУК і багато інших.

Там де не було можливості взяти особисту участь було вислано письмові привіти, з яких треба відмітити: Привіт Крайовому З'їздові УНО, Коненції ЛУКЖ, УКЮ, Пласт, СУМ. Якщо додати, що саме становище головного радного вже само по собі вимагає громадського вироблення і дії, а він дуже часто виконавець різних громадських завдань у різних організаціях, то стає ясним, як багато часу, труду і енерґії мусить віддати громаді, а через неї і УНСоюзові.

Спостереження і висновки

Може і не надто довгий, зате живий і творчий досвід у праці УНС в Канаді, підказує мені деякі думки на мої спостереження, з чого варто зупинитися бодай на деяких, для зроблення відповідних висновків.

УНСоюз в Канаді існує вже понад 50 років, але на жаль ще й досі не здобув собі повного „права громадянства", як організація-установа загально-громадського порядку. Ще досі багато людей мало знають про нього і його многогранну і корисну працю. Інші знову ж трактують УНС як „американську" організацію, або просто „бизнес". Всі разом забувають, і не достатньо поінформовані про те, яку велику і відповідальну загально-українську працю веде УНС. Одною з найважливіших причин такого явища на мою думку є цілком відмінні організаційно і суспільно-громадські обставини, в яких організувався і діє УНС в Америці і Канаді. Коли в першому випадку УНС, був суспільно-громадською базою на якій, або завдяки якій творилося різнogранне громадське, культурно-освітне, видавниче, церковне і навіть політичне життя, то в Канаді УНС поставав, як організаційний вияв і досягнення при різних церковних і світських організаціях, для охоплення виключно одної запомогово-асекураційної ділянки. Відділи УНС в Америці, це вповному зрозумінні цього слова суспільно-громадські організації, часто добре навіть загосподарені матеріяльно, мають власні Доми і інші матеріяльні надбання, а при тім і дальше ведуть загально-громадську працю. Відділи в Канаді існують при різних організаціях, чи парохіях а часто у секретаря, діяльність їх обмежена, та здебільша зводиться до праці секретаря у збиранні вкладок та придбання деколи нового члена. Немаючи змоги розгорнення громадської праці, часто немає де перевести загальних зборів, секретарі мусіли обмежувати свою працю. Видно, що толерований довгими роками такий стан, не вплинув добре, та довів до того, що велике число відданих колись справам УНСоюзу, секретарів сьогодні старші люди, яким приходиться тяжко виконувати вже навіть і ті обмежені завдання. Не знаючи багато про УНС, знов же молоде покоління ним мало цікавиться, а знайти молодшого фін. секретаря — це проблема. Вправді в останніх роках приходять в тому напрямку зміни і поліпшення, але роками уведені і толеровані справи, не легко змінити в скорому часі. УНС в Канаді, мусить знайти місце у суспільно-громадському секторі нашого суспільства, згідно з його статутом і традицією, або буде змушений на відміну від Америки переходити на фахово-професійні сили.

Навіть малочисельні організації різного напрямку, завдань і призначень, здебільша мають свої власні приміщення, або користуються у т. зв. братніх організаціях. УНСоюз на жаль не має такого хочби скромного для свойого координаційного чинника, яким повинаб бути Канадійська Канцелярія, не говорячи вже про приміщення для Округи, чи відділів. Мало звертається уваги на пропаґандивну сторінку пресу і радіо. Наш орган „Свобода" читають тут здебільша тільки деякі члени, знов же не члени не мають жодної змоги довідатися щонебудь про УНС. Канадійська українська преса майже нічого не друкує про УНС з різних причин ,одною з яких буде певне пов'язання з іншими запомогово-братськими організаціями, які досить часто далеко більше говорять про себе, як УНС, який не використав навіть факту уділення близько мільйонової низько процентової позики для багатьох церков і організацій в Канаді чим допоміг у значній їх розбудові. У „Свободі" — органі УНС, поміщуються безперервно цілі сторінки різних наших організацій, без огляду на їхню конфесійну чи політичну приналежність, але в деяких наших часописах, тяжко знайти хочби згадку про УНС, хоч цього вимагала б нераз вже сама журналістична інформація.

Реасумуючи сказане, всеж таки треба ствердити, що УНС і в Канаді є одною з найбільших наших організацій, біля дев'ять тисяч членства, а в тому тисячі молоді, говорять про те, що мусимо побороти всі труднощі, та винести ріст УНС, на „чисті води", бо можливості його росту є великі і конечні, хоч на мою скромну думку потребують певних заходів, з яких найважливішими уважаю:

1) В найкоротшому часі придбання Дому Українського Народного Союзу в центрі, а то в Торонті, господарем якого стали б Канадійська Канцелярія і Торонтонська Округа. Дім мавби за завдання згуртувати велику союзову Торонтонську Громаду у формі суспільно-громадського чинника, союзових клюбів, членами яких могли б бути так теперішні, як і будучі члени та молодь. Клюби повинні б бути так зорганізованими, щоб місце в них знайшли всі. В домі примістилась би Канадійська Канцелярія — координуючий чинник УНС — Канади, Торонтонська Округа і навіть деякі Відділи. Це додало б престижу установі, а союзові клюби притягнули б велику частину молоді. Річ зрозуміла, що такі клюби мусіли б бути добре зорганізовані, влаштовані і вивінувані, та діяли б на окремо затверджених Голоним Урядом правильниках з членськими внесками і певними зобов'язаннями.

2) Негайно приступити до видавання хочби періодичних видань УНС у формі „сторінки" у канадійських виданнях, для інформації про УНС.

3) Використати наші українські радіопрограми, для сталого і безперервного оголошування УНС, у різних змінних видах і тексті.

4) Великою популярністю в Канаді втішалась би і „Союзівка" а через неї росла б інформація про УНСоюз.

5) Потрібна постійна поїздка в усі закутки Канади, для порушування організаційного застою. Організування нових відділів. Підшукування нових і відданих організаторів і працівників УНС.

6) Звернути увагу на підшукування і вишкіл нових секретарів-організаторів та влаштування для них вишкільно-організаційних курсів, які, як бодай напівфахові професіоналісти в ділянці асекурації змогли б присвятити їй більше часу. Як що дійдемо до такого стану, що кожний секретар, приєднає кожного місяця, хочби найменше число членів, то справи будуть розв'язані успішно. УНС буде невпинно рости.

7) В міру потреби обставин і можливостей, злучувати малі і мало активні відділи з іншими, що дасть кращі можливості розгорнення організаційної праці, і більшу заохоту для секретарів у їхніх фінансових винагородах.

Закінчення

Кінчаючи свій звіт головного радного, в якому в загальних рисах, я подав не тільки це, що було зроблено, але також як на мою думку дещо варто б зробити, щоб справи УНС в Канаді, росли і розвивалися. У звіті були порушені справи, союзові, хоч вони в іншому, як в мойому випадку не все відносилися до звіту головного радного ,то мені прямо було тяжко, їх розділити, та вказати до якого „департаменту" вони належали. Всі вони були союзовими справами, і тому думаю, що Шановні Панство простять мені, як, що звіт вийшов трошки довший. Щиру подяку співробітникам-друзям союзовцям в Канаді, хочу доповнити бойовим акордом — заохоти дальшої праці і ще більших успіхів.

В минулому році завдяки спільним зусиллям, дружньою працею і вирозумінням ми мали успіх. Признання за нього належиться всім тим які так чи інакше до нього причинилися. Наші досягнення в минулому році не тільки, що неможуть заспокоїти нас через добре виконаний обов'язок, мають додати нам ще більше охоти до праці, щоб цей рік був ще кращим. Я переконаний, що розпочатий змаг за ріст УНС в Канаді, у придбанні 10 тисяч членства у 75-річний ювілей, не зупиниться а буде продовжуватись аж до того часу, коли голос наш дійде до серця і душі кожного українця (ки), які станугь в ряди великого Батька Союзу, чим забезпечуть не тільки своє, чи своєї родини майбутнє, але також і майбутнє українського суспільства в Америці і Канаді, яке з свого боку спільними силами буде докладати всіх своїх сил і старань, в допомозі такого ж гарного і світлого майбутнього для цілого нашого многострадального, але нескореного Українського Народу, у своїй Вільній Соборній і Самостійній Українській Державі.

Звіт головної радної Анни Дубас

The year 1966 was a busy one for me in both UNA activities and other community projects. I feel that being UNA supreme advisor is a very exciting and also a very rewarding job.

Among my activities in the UNA were:

March 13, 1966 Newark district meeting. Mr. Slobodian was the guest speaker. The annual awards for 1965 were presented. I received the gold metal and the Ukrainian Encyclopaedia as top UNA woman organizer for 1965.

April 9, 1966 attended the Newark district meeting at which all delegates to the 26th UNA convention were briefed as to plans and obligations. Mr. Lesawyer was present at the meeting.

May 14, 1966 Arranged plane to Chicago for 31 delegates from Newark, Perth Amboy, Carteret, Jersey City, and Elizabeth. Arranged for TWA publicity pictures at the Newark Airport, and arranged for UNA publicity in local press.

May 16 - 21st served at secretary of the 26th UNA convention in Chicago.

May 20th, Sponsored the first N.J. State delegation dinner in Chicago, Ill. This was the first attempt at state organization of delegates. We discussed our plans on „How to make New Jersey first in UNA organizational work." We feel certain that by 1970 New Jersey will be first, especially since our supreme president is now a resident of New Jersey.

June 7th, at the request of the home office I attended the signing of proclaimation by Gov. Huges in Trenton, N.J. announcing Fraternal Week.

June 12th, Attended the annual picnic of the UNA branches in Jersey City and Bayonne. The picnic was held in the Ukrainian National Home in Bayonne, N.J.

June 17th, the executive board of the Newark District Committee held a meeting at my office.

September 2 thru 5th, at the request of the home office I attended the Ukrainian Youth League convenion in Detroit, Michigan. I submitted a detailed report to Mr. Lesawyer.

November 5th, at the request of the home office, attended the Passaic district meeting with Mr. Lesawyer.

November 13th, at the request of the home office, attended the Perth Amboy district meeting with Mr. Sochan.

November 20th, 1966 attended the 50th Anniversary banquet of Branch 37 in Elizabeth N.J. I spoke on UNA activities in our area. Mr. Lesawyer was also a guest speaker.

November 24, 25, 26, 1966 at the request of the home office I attended the secretary organizers course which was held by the Newark District Committee. I was one of the lecturers. Dr. Padoch and Mr. Sochan conducted the course.

December 4th, I attended the 50th anniversary banquet of Branch 42 in Passaic N.J. Mr. Lesawyer was a speaker at the banquet.

As I mentioned at the beginning of my report to be a UNA supreme advisor is exciting and rewarding, but it is also an obligation to your community.

Among my community activities were:

Soyuz Ukrainok Branch 28, conducted a 2 day tour to Washington D.C. for 44 members. Helped originate the annual Hat show.

Attended the signed of the proclaimation of January 22nd by Mayor Lovel of Irvington N.J. Helped arrange the concert for January 22nd, 1966 by the Newark Branch UCCA. In April arranged for two rallies that were held in the Ukrainian Community Center. These were political rallies for the Ukrainian American Civic Club of Irvington, N.J. with reference to the Municipal Council elections on May 3, 1966. Ukrainians in our area made a good showing. The current Board of Education has two Ukrainians.

May 29th, attended the dinner of the Holy Trinity Orthodox Church, Irvington,N.J.

June 5th attended the $100 dinner in New York City in honor of Cardinal Slipyj.

October 7, 8, 9, attended the convention of UCCA in New York City.

In addition I was appointed to the Board of Education in Irvington, N.J. and elected a director of the Trident Savings and Loan Assn, Newark, N.J.

I have only one regret, and that is, that too many activities leaves too litle time for UNA organizational work, and I finished the year with only 25 new members.

Звіт головного радного Володимира Запаранюка

Звіт головного радного можна написати на цілу сторінку часописного формату ,або звести до двох речень; я зробив щось, або нічого не зробив для УНСоюзу. Мій звіт стисло телеграфічної форми бо писати про відбуття пікніків, весіль, хрестин і поминків на яких побувають не тільки головні радні, але й підрядні члени Відділів УНСоюзу, на мою думку зайво.

26-та Конвенція УНСоюзу наділила мене почестю, вибираючи головним радним. Перебираючи обов'язок головного радного, я здавав собі справу, що це не лише почесть бути головним радним української організованої установи з понад вісімдесятьсім тисячним членством та з приблизно тридцятидва мільйоновим майном, але й поважний обов'язок, який конвенційні делеґати накладають на своїх головних радних. Обов'язок є тим більш відповідальний, бо нігде нема конкретно сказано, як далеко сягають ті обов'язки. Однак уважаю за свій обов'язок, як головного радного дбати про те, щоб ряди УНСоюзу постійно росли, а з тим росла й ціла союзова організація. Також не менш важним моїм обов'язком було заступати інтереси і добре ім'я УНСоюзу. Шіснадцятилітня праця секретаря і співосновника 484 Відділу та здобутий досвід на пості союзового організатора, безумовно допомагають мені в цьому.

Моя праця дещо відмінна від інших союзових урядників тим, що мій терен діяння являється, можнаб назвати рільничою провінцією, з невеликою кількістю українського населення.

(Продовження буде)

Полагоджено непорозуміння у Відділі УККА у Філядельфії

(Закінчення зі стор. 1-ої)

гідницький особовий склад цих органів як слідує:

Управа: 1. д-р Б. Т. Гнатюк, голова; 2. д-р І. Скальчук, 1-ий заст. голови; 3. д-р Ю. Мачук, 2-ий заст. голови; 4. інсп. М. Алексевич, 5. інж. М. Борецький; 6. п-ні О. Грабовенська; 7. інж. Лідія Дяченко; 8. інж. В. Заброцький; 9. д-р М. Навроцький — заступники голови. 10. п-ні В. Цегельська, секретар; 11. І. Шаран, секретар; 12. інж. М. Караман, 13. інж. Р. Кравців, 14. інж. М. Нич — фінансова комісія; 15. П. Ґенґало, орг. рефер.; 16. мгр І. Ісаїв, 17. М. Ковальчин — культ.-імпрез. реф.; 18. д-р М. Ценко, реф. Конґр. Клюбів УНФонду; 19. інж. Т. Тещук, 20. О. Петрович — реф. УНФонду; 21. адв. Т. Дармопрай, 22. В. Посполита — зовн. зв'язки; 23. ред. М. Пасіка, реф. преси; 24. д-р О. Білик, реф. інформації; 25. мгр. В. Карпинич, реф. молоді; 26. С. Ваповський, реф. студ. справ; 27. д-р Я. Бернадин, 28. Е. Білинський, 29. інж. З. Дольницький, 30. інж. І. Черник — члени.

Вільні члени: 31. Б. Артимишин, 32. мгр. В. Ванчицький, 33. Л. Демянчук, 34. Б. Казанівський, 35. інж. Б. Кульчицький, 36. О. Кусень, 37. інж. О. Німилович, 38. мгр. Т. Онуферко, 39. ред. О. Тарнавський, 40. інж. В. Яримович.

Контрольна Комісія: 1. о. мітрат С. Біляк, 2. В. Біляїв, 3. М. Карбівник, 4. інж. І. Куземський, 5. мгр. Т. Кульчицький, 6. інж. І. Лисянський, 7. д-р П. Мірчук, 8. Ю. Прокопишин, 9. мгр. В. Яців.

Громадський Суд: 1. Суддя Д. Левчук, 2. мгр. В. Лучишин, 3. адв. Д. Максимюк, 4. мгр. В. Масюк, 5. д-р М. Рибак, 6. д-р В. Рудницький, 7. д-р В. Чума.

Комісія УНФонду: 1. С. Волянюк, 2. П. Ґенґало, 3. інж. Р. Кравців, 4. М. Куриляк, 5. інж. І. Лисянський, 6. інж. М. Нич, 7. інж. І. Остап'як, 8. О. Петрович, 9. В. Посполита, 10. І. Рубель, 11. д-р І. Скальчук, 12. В. Титанич, 13. інж. Т. Тещук, 14. д-р М. Ценко.

Представники Екзекутиви УККА висловили признання і подяку Голові Відділу УККА проф. д-рові Богданові Гнатюкові та д-рові Іванові Скальчукові і проф. д-рові Юрієві Мачукові за прикладне громадське поладнання непорозуміння та висловили надію і побажання, щоб Філядельфійська Громада і її Відділ УККА надальше зберегли передове місце поміж іншими громадами і відділами УККА для загального добра УККА та всієї української спільноти в ЗДА.

Д-р С. Ворох, д-р Я. Падох, ред. І. Білинський, д-р Богдан Т. Гнатюк, д-р І. Скальчук, д-р Ю. Мачук.

● **У Пейпінґу** перевели екзекуцію на чотирьох „ворогах народу" — проголосило комуно-китайське радіо. Китайські комуністи утотожнюють звичайних бандитів із політичними противниками Мао Тсе-Тунґа, тому не відомо, властиво, за що розстріляли „контрреволюціонерів".

Джерзі Сити, Н. Дж.

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ШКІЛЬНОЇ МОЛОДІ

17-го червня 1967 р. українська громада в Джерзі Сиiті записала в своїй пам'яті як радісний день молоді. В тому дні ранком зібралися всі учні місцевої Школи Українознавства з учителями й батьками дітей в навчальних залях укр. катол. парафіяльної школи, а потім в каплиці тієї ж школи, щоб врочисто провести закінчення шкільного року.

Врочистість відкрив голова Т-ва „Рідна Школа" в Джерзі Сиiті інж. Р. Галібей, подякувавши вчителям за труд й побажавши учням гарних вакацій. Директор школи п. С. Мухин у зверненні до батьків і дітей, висловив радість, що наші діти, вірні закликові Шевченка — „і чужому научаються і свого не цураються". Опановують англійську мову і відвідуючи Школу Українознавства старанно вивчають українознавчі науки, не цураються своєї рідної, батьківської мови.

Після привіту голови місцевого Відділу УККА, директор школи попросив учителів, щоб роздали свідоцтва. І так, 126 учнів одержали свідоцтва. Управа „Рідної Школи" подбала про гарну несподіванку: кожний учень і учениця одержали пам'ятковий жетон, що його виготовила Управа Р.Ш. в Джерзі Сиiті за мист. проєктом п. Христі Головчак, а ті діти, що відзначились найкращими успіхами в науці, пильністю й доброю поведінкою, одержали ще й медалі. Треба признати, що це дійсно вдалий спосіб заохотити дітей до більших зусиль і пильности в науці. Хто бачив, як гордо вони несли припняті на грудях медалі, той не сумнівається в тому. А таких учнів було 46 (на всіх 126), що свідчить про високий рівень школи під вмілим керівництвом досвідченого педагога і довголітнього директора п. С. Мухина. То ж і не дивно, що інспектор Шкільної **Ради** УККА Спільниченко, після візитації, висловив признання за гарне ведення школи.

В наміренні шкільної молоді о. З. Бачинський відправив Молебень і виголосив патріотичну проповідь.

Учительський склад школи в навчальному році 1966-67 був такий: дир. С. Мухин, Євстахій Ясеньовський, Ірина Благітка, Марія Авдикович, Ольга Вацяк, Ірина Качмарська, Надя Кух, Ольга Джиджора і Мирослава Сіра. Всі вони — це щирі ентузіясти своєї професії і свідомі тієї великої національної педагогічної місії, яку вони виконують, бо ж скромна матеріяльна винагорода, яку може дати управа школи, в ніякій мірі не рекомпенсує вартости виконаної праці.

Відрадним явищем є факт, що з-посеред старших громадян є й такі, що вповні розуміють вартість української школи, гарний і патріотичний доказ розуміння ваги школи зробив мешканець Джерзі Сиiті п. Стефан Костів, якому саме 80 років життя, і який у зв'язку з цим ювілеєм передав т-ву „Рідна Школа" 125 долярів. З тієї суми призначено дві стипендії для бідніших дітей, а решту вжито на потреби Р.Ш., як напр. закуп підручників для незаможних дітей. Складаючи свою пожертву, п. С. Костів сказав: „Це є скромний даток, але може він започаткує подібну акцію інших, що мають кращі можливості подати допоміжну руку українській шкільній молоді". А ми добавимо: І показати своє щедре серце, без якого немає справжньої співзвучности між патріотизмом слова і патріотизмом чину.

Ми тішимося, що УККА, після останньої Конвенції, рішив посилити працю в секторі виховання нашої молоді. Багато надій покладаємо на Світову Виховну Сесію в рамках недалекого СКВУ. Справа ця така важна, що їй треба присвятити якнайбільше уваги. Потрібна тут тісна співпраця керівних чинників нашої еміґрації, учителів і батьків. Якщо ми свою дитину вдома не навчимо до п'ятого року життя української мови і не доповнимо та не поліпшимо це знання в рідній школі до 10-12 року життя, то забудьмо за те, що ми маємо своїх дітей! Вони вже нашими не будуть, хоч будуть носити наше прізвище.

Євген Котик

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

УКРАЇНЕЦЬ У ПАРАДНІЙ СОТНІ У ВАШИНҐТОНІ

Євген Тарас Новак, син відомого нашого суспільно-громадського діяча Миколи й пані Новаків, член 257-го Відділу Українського Народного Союзу в Лос Анджелесі в Каліфорнії. Він служить уже рік в парадній сотні „Олд Гард" у Вашинґтоні, Д.С. 20-го серпня відлетів з Вашинґтону до В'єтнаму. Фото під мурами касарні у Вашинґтоні.

НОВИЙ ПОКРАЩЕНИЙ КИШЕНЬКОВИЙ РАДІОПРИЙМАЧ

В СССР довгий час масово продавали малий радіоприймач на батеріях, „Спідолу", дуже подібний до першого-ліпшого японського „тразистора", але незручний: щоб закласти в нього батерії, доводилось відчиняти покришку і розбирати дві внутрішні стінки. Тепер у Латвійській ССР почав виходити важливий для слухачів радіостанцій на великих віддалях новий радіоапарат „ВЕФ-12". „Радянська Україна" з 19 серпня повідомила, що він „працює на сьоми діяпазонах, включаючи п'ять короткохвильових. Зручнішим стало настроювання. Є реґулятор тембру. Значно підвищено чутливість на довгих і середніх хвилях. Новий широкосмуговий гучномовець дав змогу поліпшити якість звучання. Гнізда для наушників дають можливість слухати передачі, не заважаючи тим, хто вас оточує" . . . і, додамо, не даючи змоги почути „рідним підслухувачам", яку станцію слухають.

● **На панафриканській конференції** „на вершинах" у столиці Кіншазі різні президенти, що залюбки виступають у яскравих уніформах генералів і маршалів з медалями, що їх самі собі надали, засідають у темних цивільних вбраннях західнього зразку. Навіть етіопський монарх Гайле Селассі прилетів в чорному цивільному одязі.

Шикаґо у 25-ліття Повстання УПА

Громадський Комітет для відзначення 25-ліття повстання УПА влаштовує в неділю, 17 вересня 1967 року о годині 5-ій по полудні в школі Шопена Маніфестацію для відзначення великих роковин 50-ліття Української Державности та 25-ліття повстання УПА.

Ціллю Маніфестації є показати нашу єдність з народом в його боротьбі за волю. Рівночасно мусимо солідарно запротестувати проти всіх кривд, які доконала Москва над нашою Державою, її Збройними Силами та народом. Під час Маніфестації будуть вислані відповідні телеграми та резолюції до компетентних чинників політичного світу. Святочне слово виголосить о. ред. С. Іжик з Вінніпеґу. Буде мистецька програма. Комітет запрошує українську громаду до чисельної участи.

Комітет

Перша Зустріч Дружинників СУМ Америки і Канади

З Дітройту повідомляють, що в днях 15, 16 і 17 вересня на Оселі СУМА „Київ" біля Дітройту відбудеться Перша Зустріч Дружинників Америки і Канади з метою нав'язання дружніх відносин між дружинниками, переглянути дотеперішній стан, скріпити організаційні форми, сконкретизувати завдання і форму праці, продискутувати Правильника Дружинників та дати почин до майбутніх з'їздів і зустрічей дружинників.

В програмі зустрічі передбачені панелі на теми: роля дружинників в системі Спілки Української Молоді, роля дружинників в студентському житті, Українська молодь на Рідних Землях, дискусія над Правильником дружинників та мистецька частина у виконанні дружинників, присвячена 50-літтю Української Національної Революції і 25-літтю Української Повстанської Армії. В суботу вечором в розваговій частині зустрічі відбудеться забава з танцями.

(А. Н.)

ПРЕМ'ЄР ЙОРДАНІЇ СААД ЮМАА ПЕРЕСТЕРІГ, що коли арабські втікачі з окупованих Ізраїлем територій не повернуться до своїх колишніх міст і осель і коли міжнародний світ не поспішить Йорданії з видатною допомогою, то десяткам тисяч отих втікачів, що перебувають тепер на території Йорданії, грозить цією зимою смерть від голоду і холоду.

В смутку повідомляємо Рідню, Приятелів і Знайомих, що в дні 1-го вересня 1967 р. упокоїлася в Бозі в Дітройті, Миш.

МАРІЯ з ҐАЛЕНЗОВСЬКИХ ВЕЛИГОРСЬКА

уроджена в Добринівцях, Буковина дня 14-го січня 1897 року.

Похорон відбувся в дні 5-го вересня 1967 р. з УПЦ св. Покрови на цвинтар Grand Lawn в Дітройті.

Муж: ЕВГЕН
Діти: МИРОСЛАВ з дружиною й дітьми
НАДІЯ з мужем ВОЛОДИМИРОМ
ЕВЗЕБІЙ з дружиною і дітьми

Замість квітів на свіжу могилу

сл. п. проф. БОГДАНА ЗАГАЙКЕВИЧА

складають б. учні Української Гімназії в Перемишлі, замешкалі в Дітройті, Миш.

— такі датки на НТШ в ЗДА:

по 10 долярів — Я. Дуб, д-р І. Дутко, д-р М. Дужий, Я. Дужий, Є. Зубальський, д-р В. Мигаль, М. Ласка, д-р Л. Трешневський, д-р В. Чавс, Л. Шехович. 5 долярів — М. Трешневський. Разом суму 105 долярів.

За цей дар передаємо сердечну подяку.

УПРАВА НТШ в ЗДА

СПОРТ

редагує В. СОХАН

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

Тенісові змагання у подвійній грі (чоловіків, юнаків і мішаний) відбудуться на Союзівці 16-го і 17-го вересня, почнинаючи від 1-ої години в суботу, 16го вересня. **Як і в минулих роках, переможці всіх трьох конкуренцій одержать чаші Союзівки.** Влаштовує ці змагання тенісова ланка Карпатського Лещетарського Клюбу з Ню Йорку, провідником якої є інж. Мирослав Ломага. В цих самих днях відбудеться на Союзівці „Союзовий День'' з концертовою частиною та вибір „Міс Союзівки'' на 1968 рік.

УСК Ню Йорк — Б. В. Ґотче, Ню Йорк, мистецькі змагання „Великої Десятки'' Німецько - Американського Футбольного Союзу відбудуться в неділю, 17-го вересня, о год. 3-ій по полудні на грищі Українського Спортового Майдану при 124-ій вулиці і 31-ій евню в Коледж Пойнті, Н. И.

„Чорноморська Січ'', Ньюарк — „Тайґерс'', Бостон, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи відбудуться в неділю, 17-го вересня, о год. 2.30 по полудні на Стадіоні Дж. Ф. Кэннеді при Дей вулиці в Гаррісоні, Н. Дж.

„Тризуб'', Філядельфія — „Фласрс'', Балтимор, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи відбудуться в неділю, 17-го вересня, о год. 2.30 по полудні в Балтиморі, Мд.

— о —

„КОРОЛЬ СПОРТУ'' ФУТБОЛ І ЙОГО ЛЮБИТЕЛІ

Часто доводиться нам відповідати на питання симпатиків безболу, чому саме ми, новоприбулі, так дуже любимо футбол? Різні любителі цього спорту різно відповідають. Часто може трапитися, що відповідь не вдоволить зацікавленого, бо вона надто поверховна.

Справді, що це за причина, що ми любимо цю гру, якій не може дорівняти жоден інший рід спорту.

Легка атлетика, важка атлетика чи бейзбол поза Америкою не входить в рахубу. Футбол? Гра, яка вимагає гучних епітетів. Цікавий, як і всі інші роди спорту, він захопив своєю популярністю не тільки тому, що на футбольну гру водночас можуть дивитися десятки, а то і сотні тисяч глядачів. Вправді і інші роди спорту здатні збирати повні стадіони і арени людей. Одначе, футбол — це гра, в якій „боротьба пристрастей'' дістає дуже ефективне втілення. Багато людей різних професій і різних національностей, звичайні і вчені, вважають футбольну гру справжнім видовищем. Так воно і є. футбол справді видовище дуже подібне до театрального. Саме тому ніхто не дивується, що тисячі спортових журналістів, звітуючи про поодинокі змагання, часто уживають театральної термінології. Дружину порівнюють з ансамблем, футболіста з актором, тренера чи менаджера з режисером і т. д. Це в деякій мірі підтверджує, що за своєю природою футбол видовище драматичне, яке тримає в напруженні, як клясичний драматичний твір. тисячі людей. На відміну від п'єси, з якою можна запізнатися перед виставкою і таким чином дізнатися заздалегідь, чим вона закінчиться, передбачити вислід футбольної гри цілком неможливо, навіть тоді коли виступають різні силою дружини. І саме ця таємниця фіналу, яка є основою кожної гри, та висока майстерність виконавців, зробила цей рід спорту таким популярним. Воно звичайно не зле, що футбольна гра видовище. Але, багато симпатиків запитають: чому тоді змагання наших українських і інших національних дружин проходять при такій скромній кількості глядачів? Багато складається на це причин і в більшості вони незалежні від нас. Ми зупинимося на одній, якій можуть зарадити всі наші футбольні осередки.

Якщо футбол видовище, то його любитель може вимагати і вимагає, щоб він був цікавий. Це не означає, що кожна зустріч мусить бути такою, як Сантос, Бразилія — Інтернаціонале, Італія, чи в нашому випадку: Ч. Січ — Бостон, Тризуб — Рома, або УСК — Гота. Все ж таки цей любитель хоче, щоб гра будила в нього почуття, розбурхувала емоції, щоб залишилася в пам'яті і її можна було обговорити з друзями, довгий час з насолодою згадувати. Коли гра не задоволяє глядача, тоді не можна сподіватися, що він піде на чергові зустрічі.

Тиша і нудьга панує на стадіоні, коли дружини грають мляво і без „серця''. Несмак спричинюють ті футболісти, які під час гри починають полювати не за м'ячем, а за ногами суперників. Тоді починаються нікому непотрібні авантюри. З цим обов'язково треба боротися відповідальним за дружини особам. Інакше зустрічі дружин з такими футболістами проходитимуть при порожніх трибунах стадіонів.. А футбольна гра без глядачів неповноцінна.

Треба признати, що між футболістами і глядачами існує певний зв'язок. Отже, згадавши про притенсії любителів футболу до змагунів, ми не можемо забути про другу „сторону медалі'', теж про завваги і побажання футболістів до глядачів. Як і в цілому світі, наші футбольні дружини мають своїх глядачів і „глядачів''. Часто ті останні захоплюються своїми любимцями, що забувають контролювати свою поведінку. Вони розпалені вигукують на адресу поодиноких футболістів образливі слова. Вони не свідомі, що не сприяють грі, а радше перешкоджають футболістам здобути бажаний успіх. А яка нетактовна поведінка цих „любителів'' до змагунів і їхнього проводу у випадку програної зустрічі!..

Згадуємо про це лише тому, що футболістам не байдуже ,які глядачі приходять на змагання. Вони поважають справжніх любителів футбольної гри, нехай і дуже вимогливих, але справедливих. А крикунів і всезнайків самі футболісти не пустили б на стадіон. Та хіба можна знати, хто вступає на грище?

О. Твардовський

„ТРИЗУБ'' — „БРІТАНІКА'' (ВАШИНҐТОН) 3:1

Філядельфія, 10-го вересня. — Ворота для „Тризуба'' здобули: Ферейра прецизним стрілом із „вільного'' на 30-ій хв.; Полета на 50-ій хв. та новий змагун „Тризуба'' Паскачі на 70-ій хв. „Брітаніка'' здобула ворота гарним стрілом із вільного на 60-ій хв. „Тризуб'' мав помітну перевагу в полі, головно завдяки дуже добрій грі Трика, Ватсона, Луни та невтомного Мендеза. Слабою позицією „Тризуба був Штубе і, на нашу думку, є помилкою виставляти його, коли на лавці сидить кращий від нього Болес.

У „Брітаніці'' відзначилися швидкі крилові.

Глядачів 600 осіб.

Коли взяти до уваги, що „Тризуб'' є одинокою організацією у Філядельфії, яка кількадесять разів у рік ставляє українське ім'я на мільйонах сторінок англомовної преси, то стає прямо незрозумілим незацікавлення „Тризубом'' частини нашої Філядельфійської громади. Більшість дружин, що з ними „Тризуб'' змагається у цьому сезоні (Брітаніка, Рочестер, Бостон), щедро піддержують багаті місцеві підприємці, і на довшу мету „Тризуб'' не видержить конкуренції із цими дружинами, коли наше громадянство не викаже більшого зацікавлення „Тризубом'' і не допоможе йому збільшеною участю у змаганнях.

Я. Т.

УСК — „ГЕЛЛЕНІК'' 1:2

Ню Йорк, 10-го вересня. — Ці перші змагання футболістів УСК-у в новому сезоні з найсильнішою дружиною „Великої Десятки'' — „Гелленік'' можна вважати вдалими, мимо поразки УСК-у. Впродовж цілих вакацій грецька дружина відбувала інтесивні тренінґи та придбала декількох нових добрих змагунів, включно з воротарем Татулічем. Одинадцятку УСК-у змонтовано щойно в останньому тижні, тому й слідний був брак зрозуміння поміж її змагунами, і в них зовсім не в'язалася співпраця. Добрим грекам протиставили змагуни УСК-у жертвенність, яка при кращому щасті у грі з вітром в першій половині могла принести нерішену, або й виграну УСК-у.

На воротах УСК-у знову виступив по кількох роках Яблевський, який виловив ряд небезпечних стрілів. Одначе він завинив пропущені перші ворота непотрібним вибігом з воріт, а його співвиновником був Норман Янґ, який грав слабо та був отяжілий. Вирівняння для УСК-у здобув Фінні на 40-ій хвилині гри, пославши гарний стріл понад голови грецьких оборонців.

Другу половину грав УСК проти вітру. Вже на початку цієї півгри стрілили греки другі ворота і тоді здавалося, що зустріч закінчиться високою перемогою греків. Але змагуни УСК-у скоро отряслися і почали часті наступи на ворота „Гелленік''. В нападі бракувало дружині УСК-у стрільців, які викінчували б гарні акції. Найкраще вив'язувався в нападі Ґерлі, але він одержував дуже мало м'ячів. Бредлі заграв цим разом слабше та грою до заду створював часто небезпечні ситуації для УСК-у. Найслабшим виявився Ґібсон мол. на лівому крилі. Багато кращим від нього був молодий усківець Степан Гавран, який вийшов на грище на 16 хвилин перед кінцем зустрічі. Він віддав декілька сильних стрілів по грецьких воротах навіть за такий короткий час гри. Суддював добре И. Ляцко.

УСК рез. — „Гелленік'' рез, 1:0. Найкраще в резерві заграв Вовк. Якщо наші молодші матимуть доброго опікуна, можна буде з них мати дуже добрих змагунів для першої дружини.

І. Дзядів

● **У Швеції** змінили 3 вересня ц. р. ввесь моторовий рух з лівої сторони на праву сторону вулиці. В 1-му дні тієї зміни шведи прийняли ту зміну „на весело'', давали квіти поліціянтам, що керували рухом, та цікаво придивлялись новому рухові. Стверджено зменшення наполовину нещасливих автомобільних випадків, бо мотористи більше вважають і поволіше їдуть. Ще тільки Британія, Ірляндія й Ісляндія тримаються лівої сторони шляхів у моторизованому русі.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 15-го ВЕРЕСНЯ 1967 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Приймання членських вкладок 397-го Відд. від год. 7-8:30 веч. в домі ЗУАДК-у при 5020 Олд Йорк Рд. — Управа.

СУБОТА, 16-го ВЕРЕСНЯ 1967 р.

НЮ ЙОРК, Н. И. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 117 Відд. о год. 6:30 веч. в приміщенню Укр. Кат. Ветеранів, 33 E. 7th St. Довгуючих просимо вирівняти залеглі вкладки. — А. Басараб, секретар.

НЮ ЙОРК, Н. И. Місячні збори Т-ва Дністер — 361 Відд. о год. 7:30 веч. у власній домівці при 119 Ave. A. На зборах будуть відчитані фінансові та організаційні звіти. Проситься членів вплатити залеглі вкладки та відібрати дивіденди. — В. Вишиваний, гол. В. Яськів, секретар.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори 42-го Відд. ім. Т. Шевченка — 42 Відд. о год. 7:30 веч. в УНДомі при 237 Говп Аве. Просимо приєднувати нових членів до УНС. — В. Марущак, рекр. секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори членів 397 Відд. від год. 3-4:30 по пол. в домі Т-ва Укр. Амер. Горожан, 847 Н. Френклин вул. Просимо всіх тих, що залягають з вкладками, вирівняти їх та вплатити чл. вкладки за місяць вересень. — Управа.

AMBRIDGE, Pa. Місячні збори Б-ва св. Василія — 161 Відд. о год. 7-ій веч. в клюбовій залі. — П. Роноський, мол. рек. секр.

НЕДІЛЯ, 17-го ВЕРЕСНЯ 1967 р.

ЙОНКЕРС, Н. И. Збори Т-ва Подільська Січ — 8 Відд. о год. 2-ій по пол. в церковній залі св. Михаїла. Проситься чл. вирівняти свої вкладки. — В. Козіцький пред., П. Гарасимів, В. Мандзій, секр.

BETHLEHEM, Pa. Місячні збори Т-ва св. Димитрія — 228 Відд. о год. 12:30 по пол. в Укр. Амер. Демокр. Клюбі, 817 Lynn Ave. — А. Данилюк, предс., В. Заґвоський, касир, Д. Мушанстий, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Т-ва Любов — 45 Відділ від год. 11:30 — 1:30 в домі Укр. Амер. Горожан, при 847 Franklin вул. Проситься чл. прибути та вирівняти свої вкладки. Особливо ті, що довгують за минулі місяці. — Управа.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори С-ва Пресв. Діви Марії — 112 Відд. в церковній залі св. ап. Петра і Павла по другій і третій Службі Божій. — Управа.

БРІДЖПОРТ, Конн. Збори Т-ва Українська Січ — 59 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 500 Галлет вул. На порядку: справа довгуючих членів і роздача дивідендових чеків. — Управа.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 342 Відд. о год. 1:30 по пол. в клясі ч. 2 при церкві св. Димитрія. — Управа.

БОФАЛО, Н. И. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 127 Відд. о год. 11:30 ранку в церковній залі при Фільморе і Онейда вул. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки. Збирання чл. вкладок відбувається кожної неділі до 1 год. по пол. у вище згаданому часі і місці. — І. Вула, гол., п-ні М. Гаравус, фін. секр. Петро Гаравус, кас.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. Місячні збори членів 370 Відд. зараз після 1-ої відправи, точно о год. 8:30 рано. Секретар буде збирати вкладки лише від 8:30 до 9:30 р. Члени, які не заплатять місячних вкладок будуть суспендовані. — В. Гіна, секр.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 175 Відд. о год. 1-ій по пол. в приміщенні УНДому при вул. Мартін. Проситься прибути на збори та вирівняти чл. вкладки. — І. Смерека, секр.

ПОНЕДІЛОК, 18-го ВЕРЕСНЯ 1967 р.

АСТОРІЯ, Н. И. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 5-ий Відд. о год. 7-ій веч. в залі старої церкви Чесного Хреста. Проситься членів прибути та вирівняти залеглі вкладки. Члени і гості, які хочуть їхати на Союзівку прогульковим автобусом, повинні зголоситися до пані Левицької, або п. Малана не пізніше як 18-го вересня. — М. Хоманчук, секр.

ТАРЗАН, Ч. 5872. Під кіхтями лева!

ALERTED BY TERRIFIED SCREAMS, THE TWO MEN SPED TO INVESTIGATE.

Заалярмовані жахливим криком обидва чоловіки поспішилися на розвідку.

TO THEIR DISMAY THEY SAW A NATIVE BOY RECOIL IN TRANSFIXED HORROR--

Зі збентеженням вони побачили, як тубільчий хлопець вився у страшному жаху . . .

THEN FALL BENEATH THE RAKING TALONS OF A BLOOD-CRAZED LION!

А вкінці він попав під загрібущі кіхті кровожадного лева!